

नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ३६) काठमाडौं, माघ १४ गते २०४३ साल (अतिरिक्ताङ्क ४४)

भाग २

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबस्नेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०४३ सालको ऐन नं. २२

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर श्रोजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

श्री ५ को सरकारको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: श्री ५ को सरकारको अर्थसम्बन्धी प्रस्तावहरूलाई कार्यान्वयन गर्न केही महसूल, कर, पोत, शुल्क र दस्तूर लगाउन, लगाई राखेकोलाई चालू राख्न वा हेरफेर गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, २०४३" रहेको छ ।

(२) यस ऐनको दफा १, २, ३ र ४ - २०४३ साल आषाढ २६ गतेदेखि र अरु दफाहरू २०४३ साल आषाढ १ गतेदेखि प्रारम्भ भएको मानिनेछ ।

२. भन्सार महसूल: (१) नेपाल अधिराज्यबाट विदेशमा निकासी हुने र विदेशबाट नेपाल अधिराज्यभित्र पठारी हुने माल वस्तुहरूमा अनुसूची १, २, ३ र ४ बमोजिम भन्सार महसूल लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

तर, डो. आर. पी. अन्तर्गत आयात गरिने मालसामानको भारतीय अन्तःशुल्क बृद्धि भएमा श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी सो बृद्धि भएको रकम जतिसम्म अनुसूची-१ मा उल्लेख भएको तेश्रो मुलुकको पठारी भन्सार महसूल दर बढाउन सक्नेछ ।

(२) निम्नलिखित उद्योगहरूले आयात गर्ने औद्योगिक कोरा माल र सहायक कोरा मालमा उद्योग विभाग वा घरेलु उद्योग विभागबाट सुविधाको सिफारिश भई आएका भन्सार महसूल दरबन्दीमा १० प्रतिशतभन्दा बढी उल्लेख भएकोमा १० प्रतिशत मात्र र प्रचलित भन्सार महसूल दर १० प्रतिशतभन्दा कम रहेछ भने सोही कम दर कायम गरी महसूल असूल उपर गरिनेछ :-

(१) शृङ्गार प्रशोधन (कस्मेटिक्स) (२) बुरोट, सिगार, बिडी र सुर्ती-बाट बनेको अन्य सामानहरू

(३) सबै प्रकारका भादक पदार्थ रहित पेय पदार्थ (घरेलु स्तरका बाहेक) (४) काउन कर्क

(५) प्लाष्टिक, पोलिथिन, पी. भी. सी.

कम्पाउण्डमा आधारित उद्योग (६) फोम र स्पन्ज

(७) कोरुगेशन मात्र गर्ने उद्योग (८) चलचित्र

६९२

(२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(६) टिन कन्टेनर	(१०) रवर र रवरमा आधारित उद्योग
(११) तामा, पित्तलमा आधारित उद्योग	(१२) इनामेल कोटेड वायर
(१३) जी. आई. पाईप	(१४) जी. आई. वायर
(१५) विद्युत तार	(१६) सिन्थेटिक लेदर
(१७) सिल्कयार्न	(१८) टुथब्रस
(१९) ए. सी. सी. आर. कण्डक्टर, र	(२०) कार्बोन पेपर उद्योग

(३) उपरोक्त उल्लेख भएका बाहेक अन्य व्यवस्था आर्थिक ऐन, २०४२ बमोजिम हुनेछ ।

३. अन्तःशुल्क: (१) नेपाल अधिराज्यभित्रका मील, फ्याक्ट्री वा कारखानामा उत्पादन वा तयार भएका माल वस्तु वा पदार्थमा अनुसूची-५ बमोजिम अन्तःशुल्क लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

(२) अनुसूची-५ को सङ्केत नं. ०१-४ र ०६-१ मा उल्लेख गरिएका समदरमा वार्षिक अन्तःशुल्क लाग्ने चामल तथा खाने तेल मीलको हिसाब किताब राख्नु पर्ने छैन ।

४. बिक्री कर: (१) आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा अनुसूची-६ बमोजिम बिक्रीकर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

(२) प्रचलित कानूनबमोजिम पैठारीमा बिक्रीकर लाग्ने गरी तोकिएका उद्योगहरूलाई पैठारीको अवस्थामा र उत्पादनमा बिक्रीकर लाग्ने गरी तोकिएका उद्योगहरूलाई उत्पादनको बिक्रीको अवस्थामा बिक्रीकर असुल उपर गरिनेछ ।

(३) बहुमूल्य ढुङ्गा, जवाहिरात, कटिङ्गा, पोलिसिङ्गा तथा कत्था र टेनिङ्गा उद्योगहरूलाई ती उद्योगहरूको उत्पादनको बिक्रीमा बिक्रीकर लगाई असुल उपर गरिनेछ ।

(४) उपदफा (२) र (३) मा उल्लेखित उद्योगहरूले विक्रेतामा दर्ता भएका उद्योगहरूबाट आवश्यक पर्ने कोरा माल, सहायक कोरा माल तथा रासायनिक पदार्थ खरीद गरेमा खरीद गर्दाको अवस्थामा नै बिक्रीकर लाग्नेछ ।

(५) विक्रेतामा दर्ता भएका उद्योगहरूले पैठारी गर्ने कोरा माल, सहायक कोरा माल तथा रासायनिक पदार्थहरूमा भन्सारले कायम गरेको मूल्यमा लागेको भन्सार महसूल जोडो हुन आउने रकममा दरबन्दी अनुसारको अग्रीम बिक्रीकर असुल उपर गरिनेछ । विक्रेतामा दर्ता भएका उद्योगहरूले विक्रेतामा दर्ता भएका

६९३

(३)

५०३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

उद्योगहरूबाट उत्पादित कोरा माल, सहायक कोरा माल तथा रासायनिक पदार्थ खरीद गरेमा विक्रेता उद्योगले कायम गरेको लागत मूल्यमा अन्तःशुल्क जोडी हुन आउने रकममा दरबन्दी अनुसारको अग्रीम विक्रीकर असूल उपर गरिनेछ । यस्तो अग्रीम विक्रीकरको रकम पैठारीकर्ता वा खरीदकर्ता उद्योगले मासिक रूपमा दाखिला गर्नु पर्ने विक्रीकर रकमबाट कट्टा गरी हिसाब मिलाइनेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम अग्रीम विक्रीकर बुझाउनु पर्ने उद्योगहरूलाई अग्रीम विक्रीकर दाखिलाको पासबुक उपलब्ध गराइनेछ र पैठारीतर्फ भन्सार कार्यालय र स्थानीय खरीदतर्फ सम्बन्धित विक्रेताले उक्त पासबुकमा औद्योगिक कच्चा पदार्थको साथ अग्रीम विक्रीकर रकम समेत चढाई धरौटीको रकम समेतको सूचना सम्बन्धित कर कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ ।

(७) स्वदेशमा उत्पादित सूती कपडा (तयारी पोशाक बाहेक) को विक्रीमा विक्रीकर पूर्ण रूपमा छूट दिइनेछ ।

(८) स्वदेशका उद्योगहरूले कृत्रिम रेशा वा कृत्रिम रेशा मिश्रण गरी उत्पादन गर्ने कपडाको विक्रीमा दरबन्दी अनुसार लाग्ने विक्रीकरमा ५० (पचास) प्रतिशत छूट दिइनेछ ।

(९) आर्थिक वर्ष २०४३।४४ देखि टेलिफोन र तत्सम्बन्धी सेवामा ५ (पाँच) प्रतिशत विक्रीकर लगाई असूल उपर गरिनेछ ।

(१०) आर्थिक वर्ष २०४३।४४ देखि आन्तरिक औद्योगिक उत्पादनको मूल्य कायम गर्दा विक्री वितरण खर्च बापत थप गरिने प्रतिशत खारेज गरिएको छ ।

(११) यस दफामा उल्लेख भएका बाहेक अन्य व्यवस्था आर्थिक ऐन, २०४२ बमोजिम हुनेछ ।

५. हवाई उडान कर: आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा अनुसूची-७ बमोजिम हवाई उडान कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर परिवर्त्य विदेशी मुद्रा तिरी खरीद गरिएको हवाई टिकटबाट गरिने आन्तरिक हवाई उडानमा विदेशी पर्यटकलाई हवाई उडान कर लाग्ने छैन ।

६. आयकर: (१) आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा अनुसूची-८ बमोजिम आयकर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

(२) वार्षिक रु. १,००,०००।- (एक लाख रुपैयाँ) सम्म मूल्यको वस्तु उत्पादन गरी विक्री गर्ने साना घरेलु तथा ग्रामीण उद्योगहरूलाई उक्त उत्पादन विक्री गरेको आयमा जतिसुकै मुनाफा गरेपनि आयकर पूर्ण रूपमा नलाग्ने गरी छूट दिइएको छ ।

६९४

(४)

६९३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(३) आ. व. २०४३।४४ देखि सेक्यूरिटी खरीद विक्री केन्द्रमा शेयर सूचीकरण भएका कम्पनी तथा सरकारी संस्थानहरूबाट तिनीहरूको खूद आयमा समदरले ४० (चालीस) प्रतिशत कर्पोरेट आयकर लगाई असुल उपर गरिनेछ । कर्पोरेट आयकर लाग्ने कम्पनी तथा संस्थाहरूले लाभान्श वितरण गर्दा लाभान्श आयकर बापत २० प्रतिशतले अग्रीम कट्टा गरी कर कार्यालयको धरौटी खातामा दाखिला गर्नु पर्नेछ । यसरी अग्रीम कट्टा गरेको रकमलाई लाभान्श समेत करदाताको अन्य स्रोतको आयमा जोडी हुने आयमा अनुसूची-८ बमोजिम लाग्ने आयकरबाट कट्टा गरिनेछ । कर्पोरेट आयकर तिर्नु पर्ने कम्पनी तथा संस्थानहरूले आफ्नो आय वर्ष सकिएको एकवर्ष भित्रै लाभान्शको विवरण सम्बन्धित कर कार्यालयमा दिनु पर्नेछ ।

(४) पारिश्रमिकको खूद आय निर्धारण गर्दा पारिश्रमिक आयकरदाताहरूलाई दिई आएको परिवहन वा भाडा वा इन्धन खर्च, पत्रपत्रिका वा पुस्तक खर्च, छोराछोरीको पढाई खर्चको बदला करदाताको आफ्नो पारिश्रमिकबाट कट्टा गरी सञ्चयकोषमा जम्मा गरेको रकम र काममा लगाउनेले त्यस्तो कोषमा थप गरेको रकम कट्टाई बाँकी रहने रकमबाट १५ (पन्ध्र) प्रतिशत वा वार्षिक रु. ३,०००।- (तीन हजार) मध्ये जुन घटी हुन्छ सो रकम कट्टा गरी खूद आय कायम गरिनेछ ।

(५) आर्थिक वर्ष २०४३।४४ देखि घर जग्गा बहालमा लिनेहरूले आफूले लिएको घर जग्गाको बहाल घर जग्गा धनीलाई भुक्तानी गर्दा आयकर बापत देहायका दरले अग्रीम कट्टा गरी सोको फाँटवारीसहित कर कार्यालयको धरौटी खातामा जम्मा गर्नु पर्नेछ :-

घर जग्गा धनीले वार्षिक पाउने बहाल	बहाल लिनेले अग्रीम कट्टा गर्नुपर्ने प्रतिशत
रु. २५,०००।- सम्म	कट्टा गर्नु पर्ने
रु. २५,०००।- देखि माथि रु. ५०,०००।- सम्म	१०
रु. ५०,०००।- देखि माथि रु. १,००,०००।- सम्म	१५
रु. १,००,०००।- देखि माथि	२५

यसरी अग्रीम कट्टा गरेको कर रकम बहाल आय प्राप्त गर्नेले पछि बहाल आय समेतको अन्य आयमा आयकर निर्धारण हुँदा लाग्ने आयकरबाट कट्टा गर्न पाउनेछ ।

६१५ (५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(६) २०४३ साल श्रावण १ गतेपछि आय वर्ष समाप्त भै पेश हुने उद्योग, व्यापार, पेशा, व्यवसायको आय विवरणमा प्रचलित कानूनबमोजिम अनिवार्य रूपमा लेखा राखी लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने करदाता बाहेक अन्य करदाताको लेखाको आधारमा आयकर निर्धारण हुँदा लाग्ने करको ५ (पाँच) प्रतिशत छूट दिइनेछ ।

(७) यस दफामा उल्लेख भएका बाहेक अन्य व्यवस्था आर्थिक ऐन, २०४२ बमोजिम हुनेछ ।

७. शहरी क्षेत्रको घर जग्गा कर: (१) आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा आर्थिक ऐन, २०४२ को दर बमोजिम शहरी क्षेत्रको घर जग्गामा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

(२) नेपाल अधिराज्यको शहरी क्षेत्रमा आफ्नो र आफ्नो परिवारको नाउँमा रहेको घर जग्गालाई कर प्रयोजनको लागि मूल्याङ्कन गर्दा ३,००० वर्गफीटसम्मको घर र सो घरले ओगटेको जग्गाको अतिरिक्त आधा रोपनी वा सो बराबरको जग्गालाई कर लाग्ने मूल्यमा समावेश गरिनेछैन ।

(३) घर जग्गाको मूल्याङ्कन गर्दा कुनै घर जग्गा धनीको एकभन्दा बढी घर जग्गा भएमा उप-दफा (२) मा लेखिएको छूट कटौत गरिनेछ र सो घर जग्गामा दिइने छूट नपुग भएमा सो नपुग भएजति वर्गफीट र जग्गामात्र निजको स्वामित्वमा भएको अर्को घर जग्गाबाट कटौत गरी कायम हुन आउने मूल्यमा पाउने छूट कटौत घरजग्गा कर निर्धारण गरिनेछ ।

८. ठेक्का कर: आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा "आर्थिक ऐन, २०४२" बमोजिम ठेक्का कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

९. होटल कर: आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा "आर्थिक ऐन, २०४२" बमोजिम होटल कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१०. सवारी साधन कर: (१) आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा अनुसूची-६ बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

(२) सवारी साधन कर लागेका सवारी साधनहरूको आयमा आयकर लाग्ने छैन ।

६९६

(६)

५९३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

११. मनोरञ्जन कर : (१) आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा अनुसूची-१० बमोजिम मनोरञ्जन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

(२) मनोरञ्जन करसम्बन्धी अन्य व्यवस्था "आर्थिक ऐन, २०४२" बमोजिम हुनेछ ।

१२. व्याजकर : (१) आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा निक्षेपकतलि बैंकहरूमा राखेको मुद्दती निक्षेपबाट निक्षेप ग्रहण गर्ने बैंकहरूले देहायबमोजिम अग्रीम व्याजकर कट्टा गरी सम्बन्धित कर कार्यालयको धरौटी खातामा दाखिला गर्नु पर्नेछ :-

वार्षिक पाउने व्याज रकम	अग्रीम कट्टा गर्ने दर
रु. ५,०००।- सम्म	कट्टा नगर्ने
रु. ५,०००।- देखि रु. १५,०००।- सम्म	५ प्रतिशत
रु. १५,०००।- देखि माथि रु. ३०,०००।- सम्म	१० प्रतिशत
रु. ३०,०००।- देखि माथि रु. ५०,०००।- सम्म	१५ प्रतिशत
रु. ५०,०००।- देखि माथि	२० प्रतिशत

यसरी अग्रीम कट्टा गरेको व्याजकर रकम निक्षेप व्याज आय प्राप्त गर्नेले पछि निक्षेप व्याज आय समेतको अन्य आय निर्धारण गर्दा लाग्ने आयकरबाट कट्टा गर्न पाउनेछ ।

(२) व्याजकरसम्बन्धी अन्य व्यवस्था "आर्थिक ऐन, २०४२" बमोजिम हुनेछ ।

१३. सडक पुल सम्भार कर : आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा "आर्थिक ऐन, २०४२" बमोजिम सडक पुल सम्भार कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१४. भिडियो तथा तत्सम्बन्धी उपकरणहरूमा लाग्ने कर : आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा "आर्थिक ऐन, २०४२" बमोजिम भिडियो तथा तत्सम्बन्धी उपकरणहरूमा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१५. मालपोत तथा भूमिकर : (१) आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा "आर्थिक ऐन, २०४२" बमोजिम मालपोत, भूमिकर तथा स्थानीय विकास शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

(२) उप-दफा (१) मा जे मुकै लेखिएको भए तापनि नेपाल अधिराज्यभर १।। (डेढ विगाहा) वा २० रोपनीसम्म जग्गा हुने जग्गाधनीलाई आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा समदरको आधारमा रु. १।- मालपोत लगाई असूल उपर गरिनेछ ।

(७)

६९६
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१६. रजिष्ट्रेशन दस्तूर : (१) आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा अनुसूची-११ बमोजिम रजिष्ट्रेशन दस्तूर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

(२) मोही लागेको जग्गा राजीनामा र हालै देखिको बकसपत्र लिखत गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन दस्तूरमा २५ प्रतिशत छूट दिइनेछ ।

(३) रजिष्ट्रेशन गरिने लिखतहरूमा थैली अङ्क कायम गर्ने प्रयोजनको लागि श्री ५ को सरकारले सम्बन्धित क्षेत्रको जग्गा जमिनको चलन चल्तीको मूल्यको आधारमा न्यूनतम मूल्य तोक्न सक्नेछ ।

(४) रजिष्ट्रेशन दस्तूरसम्बन्धी अन्य व्यवस्था "आर्थिक ऐन, २०४२" बमोजिम हुनेछ ।

१७. रोप-वे कर : आर्थिक वर्ष २०४३।४४ मा "आर्थिक ऐन, २०४२" बमोजिम रोप-वे कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

१८. दर घटाउन सक्ने : श्री ५ को सरकारले आवश्यकता अनुसार नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी दफा २ मा उल्लेखित महसूलको दर घटाउन सक्नेछ ।

अनुसूची-१

संकेत नम्बर	माल वा वस्तुको नाम	महसूल दर प्रति १०० के.जी. वा मो.प्र.श. (%) (अन्यथा केही उल्लेख नभएको भए)			
		पैठारी			निकासी
		साधारण	अधिकतम सौविध्य प्राप्त देशको (भारत र ज. ग. चीनको तिब्बत क्षेत्र बाहेक)	भारत र ज. ग. चीनको तिब्बत क्षेत्र	
१	२	३	४	५	६
०८.०१ (ख) २	अन्य	२५%	२४%	२४%	साफी
०८.०१ (ग)	ब्राजिल सुपारी	२५%	२४%	२४%	साफी
०८.०१ (छ)	खजुर (छोहरा)	२५%	२४%	२४%	साफी
०८.०३ (२)	सुकाएको सुख्खा	२५%	२४%	२४%	साफी
०८.०४ (ख)	बदाम (अलमोण्ड)	२५%	२४%	२४%	साफी
०८.०५ (क)	खैरो खबटे फलफूल (खैरो सुपारी)	३५%	३३%	३३%	साफी
०८.०५ (ख)	सुपारी	२५%	२४%	२४%	साफी
०८.०५ (ग) १	संकेत नम्बर ०८.०१, ०८.०२, ०८.०३, ०८.०४ वा ०८.०५ अन्तर्गत पर्ने बाहेकको सुकाएको फलफूल	३५%	३३%	३३%	साफी

६९९

(६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

आधिकारिकता सुदृग विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२२.०८ (१)	रेक्टिफाइड अल्कोहल १०० लि.	११००	१०००	१०००	माफी
२२.०९ (घ)	भ्याण्डेड स्कच, माल्ट स्प्रिट, इसेन्स	२५%	२४%	२४%	५
२३.०४ (क)	भटमासको	७५	७५	७५	५
(ख)	बदामको	७५	७५	७५	५
(ग)	कपासको बीउको	७५	७५	७५	५
(घ)	आलसको	७५	७५	७५	५
(ङ)	सूर्यमुखी फूलको	७५	७५	७५	५
(च)	खजूरको गेडा वा बियाँको भित्री भागको	७५	७५	७५	५
(छ)	नरिवलको (सुकैको नरिवलको)	७५	७५	७५	५
(ज)	रेप (भेडाले खाने घाँसको दाना) वा कोल्जा (बदाम	७५	७५	७५	५
(झ) १	जस्ता बोट) को बीउहरू	७५	७५	७५	५
२	तोरीको	७५	७५	७५	१०
	अन्य	७५	७५	७५	१%
२४.०१ (क)	भर्जिनिया प्रकारको नछुट्याइएको वा धवाँ (वारन)	५%	५%	५%	१०
२४.०१ (ख)	मा नराखिएको सूती	५%	५%	५%	१०
(ग)	नछुट्याइएको अन्य सूती	५%	५%	५%	१०
(घ)	भर्जिनिया सूती पूर्ण वा आंशिक रूपमा छुट्याइएको	५%	५%	५%	१०
(ङ)	(छानिएको) धवाँ लगाइएको	५%	५%	५%	१०
(घ)	पूर्ण वा आंशिक रूपमा छानिएको अरू सूती	५%	५%	५%	१०
(ङ)	सूतीको अवशेष भागहरू	५%	५%	५%	१०
२४.०२ (ग) ३	नस	१६%	१५%	१५%	१%

६२९

(११)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२५.१५	सिंगमरमर, ट्राभर्टीन, इकाईजिन र अन्य चूनाद्वारा स्मारक वा भवन बनाउने ढुंगा, विशिष्ट गुरुत्व २.५ वा बढी भएको र एला- वास्टर अलि अलि टुक्र्याइएको, अलि अलि वर्गाकार जस्तो पारिएको वा रेतोद्वारा वर्गाकार पारिएको समेत घ. मि.	३%	३%	३%	७५
२५.१६	ग्रेनाइट (कडा पत्थर), पफाइरी (रेशा नभएको आग्नेय चट्टान), बेसाल्ट, बलौटे ढुंगा र अन्य (स्मारक वा भवन बनाइने ढुंगो टुक्र्याइएको वा वर्गाकार पारिएको भन्दा बढी केही नगरिएको) घ.मि.	३%	३%	३%	७५
२५.१७ (२)	नटुक्राइएको स-साना ढुङ्गाहरू घ. मि.	३%	३%	३%	३%
२५.१७ (३)	सिंगमरमरका टुक्राहरू र धुलो	१६%	१५%	१५%	५%
२५.१७ (६)	अन्य	माफी	माफी	माफी	माफी
२६.०३	कार्बन (कालो कार्बन समेत)	१०%	१०%	१०%	३००
३२.०४ (२)	अन्य प्रक्रिया लगाइएको कत्था	३२%	३०%	३०%	माफी
३२.०५ (ख)	अन्य	१०%	१०%	१०%	माफी
३३.०४ (२)	अन्य	१०%	१०%	१०%	माफी
३७.०७ (क)	सिनेमासम्बन्धी फिल्म (चलचित्र उद्योगले झिकाउने)	१०%	१०%	१०%	माफी
३७.०७ (ख)	अन्य	०.१५	०.१४	०.१४	माफी
३७.०८	रासायनिक उत्पादनहरू र प्लासलाईट फोटोग्राफि-	०.३०	०.२८	०.२८	माफी

(१२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

को स्मोकड चादर र क्रेप चादर बाहेक) भल्कनाइज नगरेको प्राकृतिक रबर वा कृत्रिम रबर मिश्रण गरी भल्कनाइजेशनको लागि तयार भएका दाना, भल्कनाइज नगरेको प्राकृतिक वा कृत्रिम रबर जम्नु-भन्दा पहिले वा पछाडि कार्वन कालो (खनिज तेल भएको वा नभएको) वा सिलिका (खनिज तेल भएको वा नभएको) मिसाएको "मास्टर ब्याच" जस्तै किसिमको जुनसुकै रूपमा भए पनि अन्य	४०.०६ (२)	१६%	१५%	१५%	माफी
दायर मर्मत गर्ने	४०.०८ (२)	१६%	१५%	१५%	माफी
सजिकल ग्लोल्स (पल्जा)	४०.१३ (१)	१०%	१०%	१०%	माफी
अन्य	४०.१३ (२)	१०%	१०%	१०%	माफी
श्रृंगार बक्स (सबै किसिमको)	४२.०२ (ख) १	२१%	२०%	२०%	माफी
तयारी छालाको सुटकेस, सबै किसिमको सुटकेस, सबै किसिमको भ्रमण व्याग्स, एयर व्याग्स र शपिङ व्याग्ससमेत	४२.०२ (ख) २	४०%	३८%	३५%	माफी
ब्रिफकेस (सबै किसिमको)	४२.०२ (ग) २	४०%	३८%	३५%	माफी
गुम्भो भएको काठ	४४.०३ (क)	माफी	माफी	१००%	१००%
चीर देवदार सल्लो जातका चिरान गर्ने र पातलो बोक्रा भएको काठ	(ख)	माफी	माफी	१००%	१००%
चीर देवदार सल्लो जातका बाहेक भ्रू जातका चिरान गर्ने पातलो बोक्रा भएको काठ	(ग)	माफी	माफी	१००%	१००%

(१४)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४४.०४	(घ)	अन्य (बलु) लो ससेत	माफो	माफो	माफो	१००%
	(क)	चीर देवदार र सल्लो जातको	माफो	माफो	माफो	१००%
	(ख)	अन्य	माफो	माफो	माफो	१००%
४४.०५	(क)	चीर देवदार र सल्लो जातको	माफो	माफो	माफो	७०%
	(ख)	अन्य	माफो	माफो	माफो	७०%
४४.०७	(क)	रेल र ट्रामको काठको स्लीपर (पटरी) हरू	माफो	माफो	माफो	७०%
४४.०९	(क)	गुम्बोदार काठको टुक्राटुकी वा छेस्का छेस्की	माफो	माफो	माफो	७०%
	(ख)	अन्य	माफो	माफो	माफो	७०%
४४.११	(क)	खैदिलो रेशा बनाउने काठको बोर्ड (हाईबोर्ड)	३६%	३४%	३४%	७०%
	(ख)	अन्य	३६%	३४%	३४%	७०%
४४.१३	(क)	सल्लो जातीको	१४%	१३%	१३%	२०%
	(ख)	अन्य	१४%	१३%	१३%	२०%
४४.१४	(क)	लम्बाइमा चिरेको, ताछेको वा खुर्केको तर अन्य केही नगरिएको ५ मि. मि. भन्दा बढी बाक्लो हुने गरी नबनाएको काठ (चिल्लो पारिएको काठको पातलो फलेक (भेनिण्डा), प्लाइडको लागि फलेक ५ मि. मि. भन्दा बढी बाक्लो नभएको)	११%	१०%	१०%	२०%
४४.२०	(क)	काठका तस्वीरका फ्रेम, फोटोग्राफ फ्रेम, ऐनाको फ्रेम र यस्तै सामान	१५%	१४%	१४%	१०%
४४.१८	(२)	तस्वीर राख्ने पुस्तिका (अल्बम)	२०%	१६%	१६%	माफो

६२२ (१५)
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

परिच्छेद ११ को द्रष्टव्यको दफा ८ पछि निम्न दफा ९ राखिएको छः-

(६)	साडी, धोती र लुंगी आयात हुँदा जुन जातको हो उसै जातको कपडाको संकेत नं. अन्तर्गतबाट महसूल असूल गरिनेछ ।	५०%	४८%	४०%	माफी
५१.०१ (क)	अभन पोलियामाइड (नाइलन) रेशाको व्यवस्थित गरी मिलाएको धागो	५०%	४८%	४०%	माफी
(ख)	अभन पोलियामाइड (नाइलन) को व्यवस्थित गरी नमिलाएको रेशा, नबाटिएको वा १ मिटरमा ५० फन्काभन्दा बढी नबाटिएको	५०%	४८%	४०%	माफी
(ग)	अभन पोलियामाइड (नाइलन) रेशाको व्यवस्थित गरी नमिलाएको अन्य धागो	५०%	४८%	४०%	माफी
(घ)	अभन पोलिष्टर (टेरेलिन) रेशाको व्यवस्थित गरी मिलाएको धागो	५०%	४८%	४०%	माफी
(ङ)	अभन पोलिष्टर रेशाको व्यवस्थित गरी नमिलाएको र नबाटिको वा १ मिटरमा ५० फन्काभन्दा बढी नबाटिएको धागो	५०%	४८%	४०%	माफी
(च)	अभन पोलिष्टर रेशाको व्यवस्थित गरी नमिलाएको अन्य धागो	५०%	४८%	४०%	माफी
(छ)	अन्य अभन कृत्रिम रेशाको धागो	५०%	४८%	४०%	माफी

(१६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ज)	अभग्न भिस्कोस रेयनको धागो	५०%	४८%	४०%	माफी
(झ)	कुनै अभग्न एसिटेड रेशाको धागो	५०%	४८%	४०%	माफी
(ञ)	अन्य अभग्न पुनरुत्थित (रिजेनेरेटेड) कपडाको रेशाको धागो	५०%	४८%	४०%	माफी
(क)	कृत्रिम रेशा पदार्थको	५०%	४८%	४०%	माफी
(ख)	पुनरुत्थित रेशा पदार्थको	५०%	४८%	४०%	माफी
(क)	अभग्न कृत्रिम रेशाको	५०%	४८%	४०%	माफी
(ख)	अभग्न पुनरुत्थित गरिएको रेशाको	५०%	४८%	४०%	माफी
(क)	१००% कपासको वजन भएको कपडा	७५%	७१%	८०%	माफी
(ख)	१००% कपासको वजन भएको कपडा	७५%	७१%	८०%	माफी
(क)	भग्न कृत्रिम रेशाको वजन ८५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी भएमा	५०%	४८%	४०%	माफी
(ख)	८५ प्रतिशतभन्दा कम कृत्रिम रेशाको वजन भएको मुख्यतया वा पूर्णतया कपास भिसिएको अभग्न कृत्रिम रेशाको	५०%	४८%	४०%	माफी
(ग)	८५ प्रतिशतभन्दा कम वजन भग्न कृत्रिम रेशा भएको मुख्यतया वा पूर्णतया ऊन वा जीव-जन्तुको भिसिनो रौ भिसिएको भग्न कृत्रिम रेशाको	५०%	४८%	४०%	माफी
(घ)	८५ प्रतिशतभन्दा कम वजन भग्न कृत्रिम रेशा भएको र मुख्यतया वा पूर्णतया ऊन वा जीव-जन्तुको भिसिनो रौ र कपास बाहेक अन्य रेशा मिश्रित भग्न रेशा	५०%	४८%	४०%	माफी

(इ)	८५ प्रतिशतभन्दा बढी पुनरुत्थान रेशा वजन भएको भग्न पुनर्जागत रेशाको	५०%	४८%	४०%	माफी	
५६.०५	(ख)	८५ प्रतिशतभन्दा कम वजन पुनरुत्थित रेशाको भएको र मुख्यतया वा पूर्णतया त्यस्तो रेशामा कपास मिसिएको भग्न पुनरुत्थित रेशाको	५०%	४८%	४०%	माफी
(छ)	भग्न पुनर्जागत रेशाको ८५ प्रतिशतभन्दा कम वजन भएको मुख्यतः वा पूर्णतः ऊन वा जीव-जन्तुको मसिनो रौ मिश्रित रेशाको	५०%	४८%	४०%	माफी	
(ज)	८५ प्रतिशतभन्दा कम भग्न पुनरुत्थित रेशाको वजन भएको मुख्यतः वा पूर्णतः कपास, ऊन वा जीव-जन्तुको मसिनो रौबाहेक अन्य रेशा मिश्रित भग्न कृत्रिम रेशाको भग्न कृत्रिम रेशाको ८५ प्रतिशत वा सोभन्दा बढी वजन भएको	५०%	४८%	४०%	माफी	
५६.०६	(ख)	भग्न कृत्रिम रेशाको ८५ प्रतिशतभन्दा कम वजन भएको भग्न पुनरुत्थित रेशा	५०%	४८%	४०%	माफी
(ग)	अरू रेशाको तन्ना	५०%	४८%	४०%	माफी	
६२.०२	(ख)	अरू रेशाको टेबुलपोश	६५%	६२%	१०%	माफी
(घ)	अन्य रेशाको भान्छा र बाथरूममा काम लाग्ने रुमाल	६५%	६२%	१०%	माफी	
(च)	अन्य रेशाका अन्य सामानहरू	६५%	६२%	१०%	माफी	
(ज)	ग्लेज नगरेको, चारपाटे, जमीन छान्ने, घर्घोनीको र भित्ते टायल	६५%	६२%	१०%	माफी	
६६.०७		२१%	२०%	१०%	माफी	

(१५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६६.०८	(८)	मलेज गरेको, चारपाटे, जमीन छान्ने, अघेनोकोर	४२%	४०%	२५%	माफी
७०.१०	(क)	भित्ति टायल	१०%	१०%	५%	५%
	(ख)	काँचका बोटलहरू	४०%	३८%	१०%	माफी
७३.१३	(ङ) २	अन्य	१०%	१०%	५%	माफी
७३.१३	(ङ) ३	कोटेड वा ग्यालभनाइज प्लेन	५%	५%	५%	माफी
७३.१४		अन्य (ब्लाकसिट समेत)				
		छोका लगाइएको वा नलगाइएको तर सुचालक				
७३.१५	(व)	नबनाइएको फलाम वा इस्पातको तार	५%	५%	५%	माफी
	(ज)	उच्च कार्वन इस्पातका तार	१०%	१०%	५%	माफी
	(क क)	स्टेनलेस वा ताप सहने इस्पातका तार	१०%	१०%	५%	माफी
७३.१८	(क) २	अन्य मिश्रित इस्पातका तार	१०%	१०%	५%	माफी
७३.१८	(ख)	अन्य (ब्लाक पाइप समेत)	१०%	१०%	५%	माफी
७४.०३	(क)	अन्य	५%	५%	५%	माफी
	(ख)	तामाको तार	५%	५%	५%	माफी
७६.०२	(२)	अन्य	५%	५%	५%	माफी
८०.०३		टिनका प्रभावित पाता, पत्र र फिताहरू	१०%	१०%	५%	माफी
८३.०६	(४)	खेलकूबसा पुरस्कार स्वरूप प्रदान गर्ने शिल्ड कपहरू	५%	५%	५%	माफी
८३.१३	(५)	अन्य	५%	५%	५%	माफी
		आधारभूत धातुबाट बनेको बिकोहरू, काउनकर्क, बोटलको बिको, क्यापसूल, बङ्गको बिको, सिल,				

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

८४.५४	(ख) ३	शिक्षाको मुख बन्द गर्ने (बिको र अन्य आधारभूत धातुको बन्द गर्ने) सहायक सामानहरू	१०%	१०%	१०%	माफी
८५.०५		अन्य मेशिन	४०%	४०%	४०%	माफी
८५.१५	(ख) १	हातले काम गर्ने औजारहरू र स्वयं रोकिते वा चलने विजुलीको मोटर सहित	५%	५%	५%	माफी
	(ग)	रङ्ग देखिने टेलिभिजनका रिसिभरहरू ध्वनि (आवाज) संग्रह र प्रसारण गर्ने यन्त्र समेत भएका रिसिभरहरू	६०%	६५%	६५%	माफी
८७.०२	(क) १	रङ्गको विभिन्न छायाँमा लेखिएको चित्र देखिने टेलिफोन ध्वनि (आवाज) संग्रह र प्रसारण गर्ने यन्त्र समेत भएको रिसिभर सहित	६०%	६५%	६५%	माफी
८७.०२	(क) ३	जीप, ल्याण्डरोभर, कस कट्टिकार (जीप-स्टेशन वाइगन जीप टाइप) (कार टाइप बाहेक)	७५%	७९%	७९%	माफी
	(अ)	८५० सी. सी. सम्मको	१२५%	१२०%	१२०%	माफी
	(आ)	८५९ देखि १३०० सी. सी. सम्मको	१५०%	१४०%	१४०%	माफी
	(इ)	१३०१ देखि २००० सी. सी. सम्मको	२००%	१६०%	१६०%	माफी
	(ई)	२००१ देखि २६०० सी. सी. सम्मको	२५०%	२३५%	२३५%	माफी
	(उ)	२६०१ देखि ३००० सी. सी. को	३००%	२८५%	२८५%	माफी

द्रष्टव्यः-

(क) पर्यटकहरूले कान्नेमा ल्याएको गाडी वा मोटरसाइकलमा ६ महिनासम्म अस्थायी पैठारी महसूल लाग्नेछैन सो अवधि भित्र फिर्ता लैजानु पर्नेछ । एकै कान्ने अन्तर्गत सवारीको साधन ६ महिनाभित्रै पटक पटक ल्याउने लैजाने गरेमा पहिलो पटक प्रवेश गरेकै भित्तिले ६ महिनाको गन्ती गरिनेछ । तर एउटै सवारीको साधन अर्को (नयाँ) कान्ने अन्तर्गत ६ महिना भित्रै फेरि ल्याएमा पुनः ६ महिनासम्म अस्थायी पैठारी महसूल नतिरी चलाउन पाउनेछ । पर्यटकहरूले कान्नेमा ल्याएको गाडी वा मोटरसाइकल ६ महिनाभित्र फिर्ता नलगाएमा स्वतः जफत हुनेछ ।

(घ) सामानहरूको परिवहनको लागि गाडीहरूलाई अस्थायी रूपमा ६ महिनासम्म पैठारी गर्न सकिनेछ । यस्तोमा अस्थायी पैठारी महसूल लिइनेछ । त्यस्तो अस्थायी पैठारी महसूल भेरी अञ्चल र सोभन्दा पूर्वका इलाकाहरूको लागि पैठारी भएकोमा प्रति दिन रु. ४०००- का दरले र भेरी अञ्चलभन्दा पश्चिमका इलाकाको लागि पैठारी भएमा प्रति दिनको रु. २०००- का दरले असूल गरिनेछ ।

६०.१७ (ग)	मेडिकल इन्जेक्सन निडल	१०%	१०%	१०%	माफी
६०.१७ (घ)	अन्य	१०%	१%	१%	माफी
६२.११ (ग)	टेलिभिजन आकार र आवाज रिकर्ड गर्ने र पुनः प्रसारण गर्ने (भिडियो डेक)	१२०%	११०%	११०%	माफी
६३.०५	अन्य विवरणका हतियार, हावा, स्प्रिङ्ग र यस्तै पिस्तोल, राइफल र बन्दूक समेत	८८%	८४%	८४%	माफी
६४.०३ (ख)	काठका	६२%	६०%	५५%	१०%
६७.०४ (१)	खेल्ने तास	१००%	९५%	५०%	माफी

यस अनुसूचीमा उल्लेख नभएका माल वस्तुमा आर्थिक ऐन, २०४२ को अनुसूची-१ को अनुसार महसूल दर लागू हुनेछ ।

अनुसूची-२

जनवादी गणतन्त्र चीनको तिब्बत क्षेत्रमा निकासी हुने वा सो क्षेत्रबाट पठाई हुने सामानको अनुसार महसूल दरबन्दी

संकेत नम्बर	माल वा वस्तुको नाम	इकाई	महसूल दर रु. बा प्रतिशतमा			
			पैठारी	निकासी		
०४.०३ (१,२)	घिउ	मो. प्र. श.	५%	५		१%
०४.०३ (३)	अन्य (प्रशोधित नौनी समेत)	किलोग्राम	१४%	१४		१%
१५.०७ (काड)	तेल (सस्यु र तोरी इत्यादि)	मो. प्र. श.	०.०२	०.०२		१%
४२.०१	घोडाको साज	मो. प्र. श.	५%	५		१%
५०.०६	रेशम कपडा (सिल्क कपडा)	मो. प्र. श.	१०%	१०		१%
५५.०६ (क) १	मूतीको बखु बनाउने कपडा	मो. प्र. श.	८%	८		१%
५५.०६ (ख) १	ऊनीको बखु बनाउने कपडा, अन्य ऊनी कपडा, किच कपडा, बनात कपडा	मो. प्र. श.	१०%	१०		१%
५३.११ (काड)	रबर वा कृत्रिम लचकदार पदार्थको बाहिरी तलुवा र माथिको भाग लगाएको जुता	मो. प्र. श.	६%	६		१%
६४.०१	सम्पूर्ण छालाको जुता र दोचा कपडाको जुता र दोचा	मो. प्र. श.	६%	६		१%
६४.०२ (१)	अन्य	मो. प्र. श.	४%	४		१%
६४.०२ (२)		मो. प्र. श.	६%	६		१%
६४.०२ (३)		मो. प्र. श.	६%	६		१%

यस अनुसूचीमा उल्लेख नभएका माल सामानमा आर्थिक ऐन, २०४२ को अनुसूची-२ को अनुसार महसूल दर लागू हुनेछ।

६३२

(२२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

अनुसूची-३

भारतबाट डी. आर. पी. (ड्यूटी रिफण्डेबल प्रोसिड्योर)
फारमद्वारा पठाई हुने सामानमा लाग्ने सरचार्जको दर

संकेत नम्बर	माल वा वस्तुको नाम	इकाई	सरचार्जको दर (रु. वा प्रतिशतमा)
१	२	३	४
३३.०६	शृङ्गारका सामान	मो. प्र.श.	५%
(१)(४)(५)			
३४.०१ (३) ४	दाह्री काट्ने साबुनहरू र लुगा धुने साबुन		१२%
८५.०३	डाई व्याट्रीहरू		५%
८५.२३	तार र केवल		७%
८४.०१(क)(ख)			
८४.०३			
(क)(ख)(ग)	सबै किसिमका फर्निचर		२५%

यस अनुसूचीमा उल्लेख नभएका माल सामानमा अर्थिक ऐन, २०४२ को अनुसूची-३ को सरचार्ज दर लागू हुनेछ।

६३३ (२३)
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

अनुसूची-४

भारतको वण्डेड वेयर हाउसबाट पैठारी हुने माल वस्तुको महसूल दर

संकेत नम्बर	माल वा वस्तुको विवरण	इकाई	महसूल दर रु. मा
१	२	३	४
२७.१० (क)	सवारीको इन्धन	कि. लि.	४,०५०।-
२७.१० (ब)	हाइस्पिड डिजेल	कि. लि.	१,६००।-
२७.१० (ज) ३ ३४.०३	मोबिल, ग्रीज र पेट्रोलियमबाट बनेको सबै प्रकारको लुब्रिकेटिंग आयल	कि. लि.	५,५००।-

यस अनुसूचीमा उल्लेख नभएका माल सामानमा आर्थिक ऐन, २०४२ को अनुसूची-४ को भन्सार महसूल दर लागू हुनेछ ।

६३४ (२४)
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

अनुसूची-५

अन्तःशुल्क दरबन्दी

आ. व. २०४३।४४

संकेत नम्बर	वस्तुको विवरण	इकाई	दर
०१-४	चामल (विद्युत, वाष्प तथा क्रुड आयल जस्ता इन्धनद्वारा संचालित मिलबाट उत्पादित):- (क) झिकिएको (ख) देहायको चामल मिलबाट (हलर र सेलर सिष्टमका) देहाय अनुसार समदरको आधारमा वार्षिक अन्तःशुल्क लिइनेछ:-		
अश्व शक्ति (बी. एच. पी.)	विद्युत वा वाष्पद्वारा संचालित हलर सिष्टमको मिलमा वार्षिक अन्तःशुल्क दर रु.	क्रुड आयलद्वारा संचालित हलर सिष्टमको मिलमा वार्षिक अ. शु. दर रु.	आधुनिक (सेलर) मिलमा वार्षिक अन्तःशुल्क दर रु.
१० अश्व शक्तिसम्म	रु. ६००।-	रु. ५४०।-	हलर सिष्टम सरह
११ " "	रु. १,७५०।-	रु. १,५७५।-	हलर सिष्टममा ५०% थप
१२ " "	रु. १,८००।-	रु. १,६२०।-	" "
१३ " "	रु. १,८५०।-	रु. १,६६५।-	" "
१४ " "	रु. १,९००।-	रु. १,७१०।-	" "
१५ " "	रु. २,०००।-	रु. १,८००।-	" "
१६ " "	रु. २,०५०।-	रु. १,८४५।-	हलर सिष्टममा शत प्र. थप
१७ " "	रु. २,१००।-	रु. १,८९०।-	" "
१८ " "	रु. २,१५०।-	रु. १,९३५।-	" "
१९ " "	रु. २,२००।-	रु. २,०००।-	" "
२० " "	रु. २,२५०।-	रु. २,०५०।-	" "
२१ " "	रु. २,३००।-	रु. २,१००।-	" "
२२ " "	रु. २,४५०।-	रु. २,२५०।-	" "
२३ " "	रु. २,६००।-	रु. २,४००।-	" "

६३५ (२५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

२४	अश्व शक्तिसम्न	क.	३,७५०।-	क.	३,३७५।-	हलर सिष्टममा शत प्र.थप
२५	" "	क.	३,६००।-	क.	३,५१०।-	" "
२६	" "	क.	४,०००।-	क.	३,६००।-	" "
२७	" "	क.	४,१००।-	क.	३,६६०।-	" "
२८	" "	क.	४,२००।-	क.	३,७८०।-	" "
२९	" "	क.	४,३००।-	क.	३,८७०।-	" "
३०	" "	क.	४,४००।-	क.	३,९६०।-	" "
३१	" "	क.	४,५००।-	क.	४,०५०।-	" "
३२	" "	क.	४,६००।-	क.	४,१४०।-	" "
३३	" "	क.	४,७००।-	क.	४,२३०।-	" "
३४	" "	क.	४,८००।-	क.	४,३२०।-	" "
३५	" "	क.	५,०००।-	क.	४,५००।-	" "
३६	" "	क.	५,१५०।-	क.	४,६३५।-	" "
३७	" "	क.	५,३००।-	क.	४,७७०।-	" "
३८	" "	क.	५,४५०।-	क.	४,९०५।-	" "
३९	" "	क.	५,६००।-	क.	५,१४०।-	" "
४०	" "	क.	६,०००।-	क.	५,४००।-	" "
४१	" "	क.	६,२००।-	क.	५,५८०।-	" "
४२	" "	क.	६,४००।-	क.	५,७६०।-	" "
४३	" "	क.	६,६००।-	क.	५,९४०।-	" "
४४	" "	क.	६,८००।-	क.	६,१२०।-	" "
४५	" "	क.	७,५००।-	क.	६,७५०।-	" "
४६	" "	क.	७,७००।-	क.	६,९३०।-	" "
४७	" "	क.	७,९००।-	क.	७,११०।-	" "
४८	" "	क.	८,१००।-	क.	७,२९०।-	" "
४९	" "	क.	८,३००।-	क.	७,४७०।-	" "
५०	" "	क.	८,५००।-	क.	७,६५०।-	" "
५१	" "	क.	८,०००।-	क.	८,१००।-	" "
५२	" "	क.	८,२००।-	क.	८,२८०।-	" "
५३	" "	क.	८,५००।-	क.	८,५५०।-	" "
५४	" "	क.	८,७००।-	क.	८,७३०।-	" "

६३५

(२६)

५६३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५५	अश्व शक्तिसम्म	रु. ६,६००।-	रु. ८,६१०।-	हलर सिष्टममा शत प्र.अप
५६	" "	रु. १०,१००।-	रु. ८,६६०।-	" "
५७	" "	रु. १०,३००।-	रु. ६,२७०।-	" "
५८	" "	रु. १०,५००।-	रु. ६,४५०।-	" "
५९	" "	रु. १०,७००।-	रु. ६,६३०।-	" "
६०	" "	रु. ११,०००।-	रु. ६,६००।-	" "
६१	" "	रु. ११,३००।-	रु. १०,१७०।-	" "
६२	" "	रु. ११,६००।-	रु. १०,४४०।-	" "
६३	" "	रु. ११,६००।-	रु. १०,७१०।-	" "
६४	" "	रु. १२,२००।-	रु. १०,६८०।-	" "
६५	" "	रु. १२,५००।-	रु. ११,२५०।-	" "
६६	" "	रु. १२,८००।-	रु. ११,५२०।-	" "
६७	" "	रु. १३,१००।-	रु. ११,७६०।-	" "
६८	" "	रु. १३,४००।-	रु. १२,०६०।-	" "
६९	" "	रु. १३,७००।-	रु. १२,३३०।-	" "
७०	" "	रु. १४,०००।-	रु. १२,६००।-	" "

७० भन्दा माथि प्रत्येक

अश्व शक्ति थपमा थप रु. २००।- थप रु. १२०।-

- अतिरिक्त हलर राखेमा देहाय अनुसार बुझाउन पर्नेछ ।

(तर १ देखि १० अश्व शक्तिको मिलले अतिरिक्त हलर समेत एकै साथ चलाउने गरी राख्न पाउने छैन)

- आलो-पालो गरी चलाउन राखेको प्रत्येक अतिरिक्त हलरको,

(क) विद्युतबाट परिचालित रु. ३००।-

(ख) फुड आयलबाट परिचालित रु. २७०।-

- ११ देखि १८ अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त हलरको,

(क) विद्युतबाट परिचालित रु. १,१००।-

(ख) फुड आयलबाट परिचालित रु. ६६०।-

- १९ देखि २५ अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त हलरको,

(क) विद्युतबाट परिचालित रु. १,२००।-

(ख) फुड आयलबाट परिचालित रु. १,०८०।-

६३७

(२७)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- २६ देखि ३० अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त हलरके,
 - (क) विद्युतबाट परिचालित रु. १,३००।-
 - (ख) क्रुड आयलबाट परिचालित रु. १,१७०।-
- ३१ देखि ४० अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त हलरके,
 - (क) विद्युतबाट परिचालित रु. १,४००।-
 - (ख) क्रुड आयलबाट परिचालित रु. १,२६०।-
- ४१ देखि ५० अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त हलरके,
 - (क) विद्युतबाट परिचालित रु. १,५००।-
 - (ख) क्रुड आयलबाट परिचालित रु. १,३५०।-
- ५१ देखि ६० अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त हलरके,
 - (क) विद्युतबाट परिचालित रु. १,६००।-
 - (ख) क्रुड आयलबाट परिचालित रु. १,४४०।-
- ६१ देखि बढी अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त हलरके,
 - (क) विद्युतबाट परिचालित रु. १,७००।-
 - (ख) क्रुड आयलबाट परिचालित रु. १,५३०।-
- ०१-६ झिकिएको
- ०१-७ झिकिएको
- ०१-७ (क) ठोस, तरल वा धलो रूपमा रहेको
 - चक्लेट मो. प्र. श. ५%
- ०१-८ लेमु, अरेन्ज, कोकाकोला जस्ता
 - (सोडा बाहेक) हल्का पेय पदार्थ प्रति लिटर रु. १।- र थप मो. प्र. श. ५%
- ०१-९ झिकिएको
- ०१-१० झिकिएको
- ०१-११ झिकिएको
- ०१-१३ विद्युत शक्ति प्रयोग गरी उत्पादन गरिएको इन्स्टेण्ट नुडल्स, चाउचाउ, मेकरोनी, स्पगेटी
 - मो. प्र.श. ५%
- ०१-१५ झिकिएको
- ०२-१ वियर प्रति लिटर रु. १२।- वा मो. प्र. श. ५% वा जुन बढी हुन्छ

६३८

(२८)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०२-३(क) उच्चकोटीको मदिरा

३५ यू.पी. शक्ति र सोभन्दा
बढी शक्तिको उच्च खालको
मदिरा

प्रति एल.पी.लि. रु. ५५१-वा मो. प्र.श.
६५% मा जुन बढी हुन्छ।

०२-३(ख) निम्नकोटीको मदिरा

(१) ४० यू.पी. शक्तिभन्दा बढी
५० यू.पी. शक्तिसम्मको
बोतल बन्दी मदिरा

प्रति एल.पी.लि. रु. २२१-वा मो. प्र. श.
७५% मा जुन बढी हुन्छ।

(२) ५० यू.पी. शक्तिभन्दा बढी
६० यू.पी. शक्तिसम्मको
बोतल बन्दी मदिरा

प्रति एल.पी.लि. रु. ११।५० वा मो. प्र.श.
५४% मा जुन बढी हुन्छ।

(३) ६० यू.पी. शक्तिभन्दा बढी
यू.पी. शक्तिको बोतल बन्दी
मदिरा

” ” रु. १०१-वा मो. प्र. श.
३८% मा जुन बढी हुन्छ।

(४) ४० यू.पी. शक्तिभन्दा बढी
५० यू.पी. शक्तिसम्मको
खुल्ला मदिरा

” ” रु. २३१-वा मो. प्र.श.
७८% मा जुन बढी हुन्छ।

(५) ५० यू.पी. शक्तिभन्दा बढी
६० यू.पी. शक्तिसम्मको
खुल्ला मदिरा

” ” रु. १२।५० वा मो. प्र.
श. १३५% मा जुन बढी
हुन्छ।

(६) ६० यू.पी. शक्तिभन्दा बढी
यू.पी. शक्तिको खुल्ला
मदिरा

” ” रु. १११-वा मो. प्र. श.
१२७% मा जुन बढी
हुन्छ।

६३९

(२६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

०३-१ चुरोट

(क) प्रति हजार खिल्ली रु.

३५१- सम्म मोल पर्नेमा प्रतिहजार रु. १११- वा मो. प्र. श.
३०% मा जुन बढी हुन्छ।

(ख) प्रति हजार खिल्ली रु.

३५१- भन्दा बढी रु. ५०१- " " रु. २५१- वा मो. प्र. श.
६०% मा जुन बढी हुन्छ।
सम्म मोल पर्नेमा

(ग) प्रति हजार खिल्ली रु.

५०१- भन्दा बढी रु. ७५१- " " रु. ६२१- वा मो. प्र. श.
६०% मा जुन बढी हुन्छ।
सम्म मोल पर्नेमा

(घ) प्रति हजार खिल्ली रु.

७५१- भन्दा बढी रु. १००१- " " रु. ८५१- वा मो. प्र. श.
६०% मा जुन बढी हुन्छ।
सम्म मोल पर्नेमा

(ङ) प्रति हजार खिल्ली रु.

१००१- भन्दा बढी रु. " " रु. १६५१- वा मो. प्र. श.
६०% मा जुन बढी हुन्छ।
२००१- सम्म मोल पर्नेमा

(च) प्रति हजार खिल्ली रु.

२००१- भन्दा बढी रु. " " रु. १७०१- वा मो. प्र. श.
७५% मा जुन बढी हुन्छ।
२४०१- सम्म मोल पर्नेमा

(छ) प्रति हजार खिल्ली रु.

२४०१- भन्दा बढी रु. " " रु. २००१- वा मो. प्र. श.
७५% मा जुन बढी हुन्छ।
३००१- सम्म मोल पर्नेमा

(ज) प्रति हजार खिल्ली रु.

३००१- भन्दा बढी " " रु. २५०१- वा मो. प्र. श.
८०% मा जुन बढी हुन्छ।
मोल पर्नेमा

०६-१ बाध्य तेल (तोरी, सरस्युं, रायो र आलसबाट उत्पादित)

(क) झिकिएको

(ख) देहायका तेल मिलबाट देहाय अनुसार समदरको

आधारमा अन्तःशुल्क लिइनेछः-

(३०)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

वी. एच. पी. अरब शक्ति वाष्प वा विद्युतद्वारा संचालित कुड आयलबाट संचालित
मिलमा वार्षिक अन्तःशुल्क दर मिलमा वार्षिक अन्तःशुल्क दर

१० अरब शक्तिसम्म	रु.	४००।-	रु.	३६०।-
११ "	रु.	६००।-	रु.	५४०।-
१२ "	रु.	६५०।-	रु.	५८५।-
१३ "	रु.	७००।-	रु.	६३०।-
१४ "	रु.	७५०।-	रु.	६७५।-
१५ "	रु.	८००।-	रु.	७२०।-
१६ "	रु.	८५०।-	रु.	७६५।-
१७ "	रु.	९००।-	रु.	८१०।-
१८ "	रु.	९५०।-	रु.	८५५।-
१९ "	रु.	१,०००।-	रु.	९००।-
२० "	रु.	१,०५०।-	रु.	९४५।-
२१ "	रु.	१,१००।-	रु.	९९०।-
२२ "	रु.	१,१५०।-	रु.	१,०३५।-
२३ "	रु.	१,२००।-	रु.	१,०८०।-
२४ "	रु.	१,२५०।-	रु.	१,१२५।-
२५ "	रु.	१,३००।-	रु.	१,१७०।-
२६ "	रु.	१,६००।-	रु.	१,४४०।-
२७ "	रु.	१,७००।-	रु.	१,५३०।-
२८ "	रु.	१,८००।-	रु.	१,६२०।-
२९ "	रु.	१,९००।-	रु.	१,७१०।-
३० "	रु.	२,०००।-	रु.	१,८००।-
३१ "	रु.	२,५००।-	रु.	२,२५०।-
३२ "	रु.	२,६००।-	रु.	२,३४०।-
३३ "	रु.	२,७००।-	रु.	२,४३०।-
३४ "	रु.	२,८००।-	रु.	२,५२०।-
३५ "	रु.	३,०००।-	रु.	२,७००।-
३६ "	रु.	३,१००।-	रु.	२,७९०।-
३७ "	रु.	३,२००।-	रु.	२,८८०।-

६४९

(३१)

४२३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३८ अश्व शक्ति	रु. ३,३००।-	रु. २,६७०।-
३९ "	रु. ३,४००।-	रु. ३,०६०।-
४० "	रु. ३,५००।-	रु. ३,१५०।-
४१ "	रु. ४,०००।-	रु. ३,६००।-
४२ "	रु. ४,१००।-	रु. ३,६९०।-
४३ "	रु. ४,२००।-	रु. ३,७८०।-
४४ "	रु. ४,३००।-	रु. ३,८७०।-
४५ "	रु. ४,४००।-	रु. ३,९६०।-
४६ "	रु. ४,५००।-	रु. ४,०५०।-
४७ "	रु. ४,६००।-	रु. ४,१४०।-
४८ "	रु. ४,७००।-	रु. ४,२३०।-
४९ "	रु. ४,८००।-	रु. ४,३२०।-
५० "	रु. ५,०००।-	रु. ४,५००।-

५० भन्दा माथि प्रत्येक

अश्व शक्ति थपमा थप रु. ८०।- रु. ७०।-

अतिरिक्त स्पेलर राखेमा देहायअनुसार अन्तःशुल्क बुझाउनु पर्नेछ ।

(तर १ देखि १० अश्व शक्तिको मिलले अतिरिक्त स्पेलर समेत एकै साथ चलाउने गरी राख्न पाउने छैन ।)

- आलो पालो गरी चलाउन राखेको प्रत्येक अतिरिक्त स्पेलरके,

(क) विद्युत् परिचालित रु. ३००।-

(ख) क्रुड आयल परिचालित रु. २७०।-

-११ देखि १८ अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त स्पेलरके,

(क) विद्युत् परिचालित रु. ५००।-

(ख) क्रुड आयल परिचालित रु. ४५०।-

-१९ देखि २५ अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त स्पेलरके,

(क) विद्युत् परिचालित रु. ७००।-

(ख) क्रुड आयल परिचालित रु. ६३०।-

- २६ देखि ३० अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त स्पेलरके,

(क) विद्युत् परिचालित रु. १,०००।-

(ख) क्रुड आयल परिचालित रु. ९००।-

६४२

(३२)

१४३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

-३१ देखि ४० अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त स्पेलरके,

(क) विद्युत् परिचालित रु. १,२००।-

(ख) कृड आयल परिचालित रु. १,०६०।-

-४१ देखि ५० अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त स्पेलरके,

(क) विद्युत् परिचालित रु. १,४००।-

(ख) कृड आयल परिचालित रु. १,२६०।-

-५० देखि बढी अश्व शक्तिको मिलमा राखिने प्रत्येक अतिरिक्त स्पेलरके,

(क) विद्युत् परिचालित रु. १,६००।-

(ख) कृड आयल परिचालित रु. १,३८०।-

- तेल मिलहरूले कोल्हू राखेमा प्रत्येक ३ (तीन) कोल्हूको अनुपात १ (एक) अतिरिक्त स्पेलर सरह मानी सोही आधारमा उपरोक्त बमोजिम अन्तःशुल्क लगाइनेछ ।

०६-२ खाद्य वनस्पति द्यू प्रति किलोग्राम रु. १।- र थप मो. प्र. श. १.५%

१०-६ (क) झिकिएको

१०-७ झिकिएको

१२-२ पोलिथिन, प्लाष्टिकबाट बनेका

जेरिकन, भाँडा बर्तन तथा

अन्य बस्तुहरू

रु. -१७५ र थप मो. प्र. श.

०.५%

१२-५ कृत्रिम रसायन वा प्लाष्टिक,

पोलिथिनबाट बनाइएको चप्पल,

हुवाई चप्पल, जुता बुट, लोता,

फित्ताहरू

मो. प्र. श. ५%

१२-५ (क) झिकिएको

१२-१० झिकिएको

१३-३ झिकिएको

१३-५ झिकिएको

१७-१ झिकिएको

१७-२ झिकिएको

१७-१० ड्राइ सेल ब्याट्री

मो. प्र. श. ५%

६४३

(३३)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

देहायको अवस्थामा निम्न बमोजिम हुनेछः-

- कुनै समदरवाला हलर सिष्टमका मिलले हस्कर राखेमा सो मिलले तिर्नु पर्ने अन्तःशुल्कमा थप ४० प्रतिशत बुझाउनु पर्नेछ ।
- कुनै समदरवाला हलर सिष्टमका मिलले पोलिशर राखेमा सो मिलले तिर्नु पर्ने अन्तःशुल्कमा थप १० प्रतिशत बुझाउनु पर्नेछ ।
- कुनै समदरवाला हलर सिष्टमका मिलले हस्कर र पोलिशर दुवै राखेमा त्यस्तो मिलले सेलर (आधुनिक) मिल सरह अन्तःशुल्क बुझाउनु पर्नेछ ।

यस अनुसूचीमा उल्लेख भएका कुराहरूमा सोही बमोजिम र उल्लेख नभएकाको हकमा आर्थिक ऐन, २०४२ को अनुसूची-५ बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची-६

बिक्रीकरको दरबन्दी

आर्थिक वर्ष २०४३।४४

भाग	संकेत नम्बर	माल वा वस्तुको नाम तथा विवरण	करको दर प्रतिशतमा
१.		<u>जीवित, जीववस्तुहरूः-</u>	
	१-१	सबै किसिमको जीवित जीवजन्तु	माफी
२.		<u>मासुः-</u>	
	२-१	सबै किसिमको मासु (खुला)	माफी
३.		<u>माछा मोलस्क र क्रुष्टासियनः-</u>	
	३-१	सबै किसिमका माछा मोलस्क र क्रुष्टासियन (खुला)	माफी
४.		<u>बुध उत्पादन, पंछीको फुल, प्राकृतिक सह जीव जन्तुबाट उत्पादित खान हुने पदार्थ अन्यत्र नपरेकोः-</u>	
	४-१	दूध र तर सुरक्षित जमेको वा गुलियो गरिको, ताजा, बूध बाहेक धूलो वा दानादार छुर्पी (प्याकबन्दी समेत)	५
	४-२	चीज, पनिर, नौनी (प्याकबन्दीमात्र)	५
	४-३	प्राकृतिक सह प्याकबन्दी	५
	४-४	घरा चुरूङ्गीको फुल प्याकबन्दी	१०
	४-५	घरा चुरूङ्गीको फुल नफुटाएको	माफी

(३४)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५.	<u>जीवजन्तु र अन्य उत्पादित पदार्थ अन्यत्र नपरेकोः-</u>		
५-१	मानिस तथा जीवजन्तुको रीं, हाड, सिंग, खुर इत्यादि तथा त्यस्तै पदार्थहरू विशेष प्रशोधन वा निर्माण गरिएको	१०	
५-२	मुगा र यस्तै पदार्थहरू	२०	
५-३	कस्तुरी र यस्तै पदार्थहरू र चौरीगाईको पुच्छर, माछाको अवशेष, चराको प्वाँख र अन्य भाग (तयारी)	१५	
५-४	गौलोवन	१०	
६.	<u>जीवित रूख र अन्य विरूवाहरू गानो जरा र कलमी विरूवा र सजावटका पातहरूः-</u>		
६-१	सबै प्रकारका जीवित नर्सरी उत्पादन र सजावट सम्बन्धी विरूवाहरू	माफी	
७.	<u>खान हुने वनस्पति र केही जरा र गानोः-</u>		
७-१	साबुदाना	५	
७-२	प्याकबन्दी सबै वनस्पतिहरू	१०	
७-३	दलहन र अन्य सागपात वनस्पतिहरू	माफी	
८.	<u>खान हुने फलफूल र कडा बोक्रा भएका फलफूलहरू खरबुजा वा सुन्तला, निवुवा जातिका फलको बोक्राः-</u>		
८-१	ताजा फलफूल	माफी	
८-२	सुख्खा फलफूल सबै किसिमको	१०	
८-३	सबै किसिमको सुपारी (भुटेको बाहेक)	१०	
९.	<u>कफी, चियामेट र मसलाः-</u>		
९-१	कफी (गेडा, धूलो र तयारी सबै)	१०	
९-२	चिया सबै किसिमको (मेट समेत)	५	
९-३	गरम मसला (त्वाङ्ग, सुकुमेल, दालचिनी, जाइफल, जाइ-पत्री, अलेंची, रामपत्री)	१०	
९-४	वेसार, अदुवा, खुर्सानी, तेजपात, ज्वानो, मेथी, धनीया, जिरा, मरीच, सोफ	माफी	

६-५	केशर	१५
६-६	पानको मसला	१०
६-७	भेनिला	१०
१०.	<u>खाद्यान्न:-</u>	
१०-१	सबै खाद्यान्न	माफी
११.	<u>खाद्यान्न उद्योगबाट उत्पादन भएका जौको पिठो, माड, ग्लुटेन, इन्सुलिन:-</u>	
११-१	सबै प्रकारको पिठो	माफी
१२.	<u>तेलहन र तेल आउने फलफूल विविध दाना विद्या र फल-फूल, औद्योगिक र औषधियुक्त विरूदाहरू पराल र घाँस:-</u>	
१२-१	मुङ्गफली	५
१२-२	सुख्खा नरिवल र बदाम	१०
१२-३	तेलहन (तोरी, ज्यापु, भटमास, आलस, तिल त्यस्तै तेलहन)	माफी
१२-४	जडीबुटी	माफी
१२-५	भुस, घाँस र पराल	माफी
१३.	<u>लाहा, गुंद, चोप र अन्य वनस्पतिको रस र सारहरू:-</u>	
१३-१	काँचो लाहा, गुंद, चोप र अन्य वनस्पतिको रस र सारहरू (हिग, हिगडा समेत)	५
१४.	<u>वनस्पतिका बुन्ने बाटिने पदार्थहरू वनस्पतिका उत्पादनहरू अन्यत्र नपरेको:-</u>	
१४-१	बिडी बनाउने पात, बेत बाँस, निगालो, खजुर र यस्तै कुचो बनाउने घाँस, सावेघाँस, रुखको बोक्रा, भोजपत्र, ताडपत्र र यस्तै पदार्थ	माफी
१४-२	महुवा	१०
१४-३	छाला प्रशोधन गर्ने वा रङ्गाउने कच्चा पदार्थ	१०
१४-४	सिमल भुवा, श्रीखण्ड	माफी
१४-५	खयर	१०
१४-६	पानपत्ती	५

१५.	जीवजन्तु र वनस्पतिको बोसो र तेल तिनीहरूको बोकाबाट उत्पादित वस्तुहरू तयारी खानहुने बोसो जीवजन्तु र वनस्पतिका मैनहरू:-	
१५-१	बदाम, आलस (डवल ब्वायल), नरिवलको तेल (भाग ३३ मा पर्ने बाहेक)	१०
१५-२	अण्डो, निम, महुवा, दुटो, खजुर, सालको दाना पामकर्नल र त्यस्तै तेल	५
१५-३	मार्गारिन र वनस्पति ध्यू	५
१५-४	आलस, तोरी, सस्यु, तिल मकै, भटमास, सूर्यमुखी र त्यस्तै वनस्पतिको सबै खाने तेल (संकेत नं. १५-१ मा परेको बाहेक)	माफी
१५-५	अन्य	१०
१६.	मासु, माछा, क्रुष्टासियन वा मोलेस्कका तयारी परिकारहरू:-	
१६-१	मासु, माछा, क्रुष्टासियन वा मोलेस्कका प्याक बन्दी भएका तयारी परिकारहरू	१५
१६-२	माछा, मासुको रस र सारहरू (प्याक बन्दी)	१५
१७.	चिनी र चिनीबाट बनेको कन्फेक्सनरी:-	
१७-१	चिनी, सख्खर र खाँडसारी र सोबाट बनेका मिठाइहरू	माफी
१७-२	ग्लुकोज, मिथी र चिनीका ब्यूव समेत	५
१७-३	टेमा, छुवा, खुदो	१०
१७-४	छ्यूइङ्गम	१५
१७-५	पिपरमेण्ट, टफी, लेमनचुस र त्यस्तै उत्पादनहरू	१५
१७-६	अन्य	१५
१८.	कोको र कोकोबाट बनेको पदार्थ:-	
१८-१	कोको (गेडा पेष्ट, मखन, धूलो तर गुलियो नबनाएको)	१५
१८-२	कोको मिश्रित सबै चकलेट र ५० प्रतिशतदेखि माथि कोको मिश्रण भएको सबै खाद्य वस्तुहरू	१५
१९.	अन्नको पिठो वा स्टार्चका परिकार र पेस्ट्री कुक्सका परिकार:-	
१९-१	५० प्रतिशतभन्दा कम वजन कोको मिश्रण भएको बच्चाको खाद्य पदार्थ वा पोषण पदार्थ (पिठो, माड वा जौको सारको परिकार जस्तै ओट, बाली, वर्नभिटा, हर्लिकस, फरेक्स)	५

१६-२	पेष्ट्री केक र त्यस्तै पदार्थ	१५
१६-२क	बिस्कुट	१५
१६-३	कर्न फ्लेक्स	१५
१६-४	पाउरोटी	माफी
१६-५	म्याकरोनी, स्पागेटी (चाउचाउ) र त्यस्तै उत्पादन	१०
२०.	वनस्पति, फलफूल वा विरुवाको अन्य अङ्गबाट तयार पारिएका परिकारहरू:-	
२०-१	जाम, जेली, मार्मलेड, फलफूलको रस (सिरका भएको वा नभएको) र त्यस्तै पदार्थ	१०
२०-२	भुटेको बदाम र भुटेको सुपारी	१५
२०-३	अन्य	१५
२१.	विविध खाद्य पदार्थ:-	
२१-१	अचार, केचप, चटनी र त्यस्तै पदार्थ	१०
२१-२	बेकिङ्ग पाउडर, प्राकृतिक मर्चा र त्यस्तै पदार्थ	५
२१-३	दालमोठ, पापड	१०
२१-४	तरल, ठोस वा पाउडर रूपमा रहेको सुप, सुरुवा, समरूप, मिश्रित खाद्य पदार्थ	१५
२१-५	आइसक्रिम	माफी
२२.	पेय पदार्थ, स्परिट र सिरका:-	
२२-१	पानी वरफ	माफी
२२-२	सोडा पानी, मिठ्ठा पानी र त्यस्तै अल्कोहल मिश्रण नभएको पेय पदार्थ	१
२२-३	वियर	२०
२२-४	अल्कोहलयुक्त सबै पेय पदार्थ (जस्तै ह्विस्की, रम, जीन, वाइन, ब्राण्डी र त्यस्तै पदार्थ २० प्रतिशतभन्दा बढी अल्कोहलहरूको मात्रा भएको लोह वा भिटामिनयुक्त पेय पदार्थ जस्तै भाइब्रोना भिनोलाविन कार्निनस)	२०
२२-५	डिनेचर्ड स्परिट, मेथिलेटेड समेत	१०
२२-६	रेक्टिफाइड स्परिट	१०
२२-७	सिरका र सिरकाको पूरक वस्तु	१०

२२.८	अन्य (छयाङ्क समेत)	२०
२३.	खाद्य उद्योगबाट प्राप्त अवशेष रही पदार्थहरू जीवजन्तुको आहारा:-	
२३-१	भुस, पिना, मानव आहारको निमित्त अनुपयुक्त भासु, माछा र जीवजन्तुको अन्य आहार	भाफी
२४.	सूर्ती:-	
२४-१	अप्रशोधित सूर्ती र सूर्तीको अवशेष	भाफी
२४-२	बिडी	१०
२४-३	सिगार, चुरोट, सिगारिलिस र चुरोट समेत	
(क)	प्रतिहजार खिल्ली रु. ७५।- सम्म आन्तरिक उत्पादनको डिलर मूल्यमा	१०
(ख)	प्रतिहजार खिल्ली रु. ७५।०१ देखि रु. ३००।- सम्म आन्तरिक उत्पादनको डिलर मूल्यमा	१५
(ग)	प्रतिहजार खिल्ली रु. ३००।०१ देखि माथि आन्तरिक उत्पादनको डिलर मूल्यमा	२०
२४-४	नस, जर्दा र खैनी	१०
२४-५	पाइप बेरेर चुरोट बनाउने सूर्ती	२०
२४-६	अन्य	१०
२५.	नून, गन्धक, माटो र ढुंगाहरू, प्लाष्टर गर्ने पदार्थ चुन ढुंगा र सिमेण्ट:-	
२५-१	प्रशोधित टेबुल नून (अन्य नून बाहेक)	५
२५-२	सबै प्रकारका गन्धकहरू	१०
२५-३	सिंगमरमरका टुक्रा र धूलोहरू	१५
२५-४	मेग्नेसियम अक्साइड	१०
२५-५	पेरिस प्लाष्टर	१५
२५-६	सिमेण्ट (सेतो बाहेक)	१०
२५-७	सेतो सिमेण्ट	१०
२५-८	अशुद्ध	१०
२५-९	ईभरी पाउडर, कागज बनाउन प्रयोग हुने ढुङ्गाको धूलो	भाफी

२६. धातुको स्ल्याग (धातुमल) र खरानी:-

२६-१ सबै किसिमको धातुको धाउ, स्ल्याग (धातुमल) र खरानी १०

२७. खनिज इन्धन, खनिज तेल र सोबाट प्रशोधित वस्तुहरू
विटुमिन भएका वस्तुहरू खनिज सैनहरू:-

२७-१	कोइला, लिग्नाइट, पिट र त्यस्तै पदार्थ	माफी
२७-२	सबै किसिमको ग्यास	५
२७-३	अलकत्रा, कोलटार, पिच, पिचकोक, विटुमिन र त्यस्तै पदार्थ	५
२७-४	कच्चा पेट्रोलियम तेल र विटुमिन खनिजबाट प्राप्त तेल	५
२७-५	हवाई स्पिरिट	१०
२७-६	मोटर स्पिरिट	१०
२७-७	स्पिरिट भएको जेट इन्धन	१५
२७-८	मट्टितेल	माफी
२७-९	मट्टितेल किसिमको जेट इन्धन (टर्बो इन्धन समेत)	१५
२७-१०	लुब्रिकेण्टस (फर्नेस र जूट व्याचिङ्ग तेल बाहेक)	१०
२७-११	फर्नेस र जूट व्याचिङ्ग तेल	५
२७-१२	ग्यास तेल (हाइस्पिड डिजेल र हलुका डिजेल)	५
२७-१३	पेट्रोलियम जेली	५
२७-१४	प्याराफिन र त्यस्तै पदार्थ	५
२७-१५	अन्य हलुका तथा मध्यम तेल र तयारीहरू	१०

२८. अप्राङ्गारिक रसायनहरू:-

२८-१	रासायनिक तत्वहरू, अप्राङ्गारिक अम्लहरू र गैर धातुका यौगिकहरू ह्यालोजन र गैर धातुका गन्धकयुक्त यौगिकहरू, अप्राङ्गारिक भस्महरू, धातुको अक्साइडहरू हाइड्रो- अक्साइड र पेरोक्साइडहरू, अप्राङ्गारिक अम्लका धातुमय लवणहरू र पेरोक्सी लवणहरू र यस्तै विविध तत्वहरू (काष्टिक सोडा समेत)	१०
२८-२	पारो	१०

२९. प्राङ्गारिक रसायनहरू:-

२९-१	सबै प्रकारका प्राङ्गारिक रसायनहरू	१०
------	-----------------------------------	----

६४०

(४०)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३०.	<u>औषधिसम्बन्धी उत्पादनहरू:-</u>	
३०-१	सबै औषधिहरू (मिटाभिन तथा एन्टिसेरा समेत)	माफी
३०-२	औषधिसम्बन्धी सामान अस्तर, जाली डिष्टिलवाटर	माफी
३१.	<u>मलखादहरू:-</u>	
३१-१	सबै मलखादहरू	माफी
३२.	<u>छाला प्रशोधन गर्ने र रङ्गाउने सारहरू छाला रङ्गाउने पदार्थ, डाइज रङ्ग रोगन र वानिस पुटिन वनस्पतिमूलक, प्राणीमूलक र कृत्रिम समेत:-</u>	
३२-१	छाला प्रशोधन गर्ने र रङ्गाउने वनस्पतिमूलक तथा कृत्रिम सार तथा सबै पदार्थहरू	१०
३२-२	वनस्पतिमूलक रङ्गाउने पदार्थ र अन्य वनस्पति डाइ-निष्कर्षण समेत वा प्राणीमूलक रङ्गाउने पदार्थ- कत्था (सबै प्रकारको समेत)	१०
३२-३	रङ्गीन लाहा	१०
३२-४	बस्त्र र खाद्य सामग्री रङ्गाउने पदार्थ	१०
३२-५	सबै किसिमको रङ्ग रोगनहरू जस्तै वानिस, इनामेल, तार-पिन, स्तोसेम, डिष्टेम्पर आदि	१५
३२-६	छाप्ने मसी	५
३२-७	लेख्ने मसी	५
३२-८	खोड्ने, बन्द गर्ने त्यस्तै खोटो सिमेन्ट समेत	५
३३.	<u>वाष्पशील तेल (इसेन्सील आइल) र खोटो पदार्थ सुगन्धित सामग्री, शृङ्गारका सामग्री र शरीर सफाइको सामान:-</u>	
३३-१	वाष्पशील तेलहरू	२०
३३-२	खुस्बु (खाद्य, पेय वा अन्य उद्योगमा प्रयोग गरिने सुगन्ध)	२०
३३-३	सुगन्धित, शृङ्गार सम्बन्धी, शरीर सजावट सम्बन्धी सामग्रीहरू, वाष्पशील तेलको जलीय उर्ध्वपातन र जलीय औषधिको प्रयोगका लागि योग्य सामग्री समेत (दन्त	

	मन्जन बाहेक) का सबै कस्मेटिक्स	२०
३३-४	बन्त मन्जन धूलो वा मलम	१०
३४.	साबुन, बाह्य भागमा असर पार्ने (धुने वा लुत्रिकेटिङ्ग साधन- हरू, धुने सामानहरू, कृत्रिम मैन, तयारी मैनहरू, चम्काउने वा माझ्ने साधनहरू, मैनबत्ती र यस्तै वस्तुहरू नमूना बनाउने पेष्ट र दाँत बनाउने मैनहरू:-	
३४-१	लुगा धुने साबुन	५
३४-२	नुहाउने साबुन र अन्य सबै साबुनहरू	१५
३४-३	बाह्य भागमा असर पार्ने प्राङ्गारिक सामानहरू साबुन मिलाइएको वा नमिलाइएको (डिटर्जेण्टहरू)	१०
३४-४	माझ्ने धूलो र पालिस जस्तै भीमपाउडर	१०
३४-५	मैनवस्ति	१०
३४-६	अन्य	१५
३५.	आल्युमिनो ग्राइडल पदार्थ, सरेस र श्रावहरू:-	
३५-१	सबै आल्युमिनो ग्राइडल पदार्थ सरेस र श्रावहरू	५
३५-२	ग्लुहरू	५
३६.	विस्फोटक पदार्थहरू, आतसवाजी उत्पादन सलाइहरू आतसवाजी मिश्रणहरू केही खास किसिमको ज्वलनशील तयारी वस्तुहरू:-	
३६-१	सलाई	५
३६-२	पाइरोटेक्सिस सामग्री (आतसवाजी जस्तै)	२०
३६-३	फेरोसिरियस र पाइरोफोरिक मिश्रणहरू (लाइटको पत्थर र ग्याँस)	२०
३६-४	अन्य विस्फोटक पदार्थ र प्रेरक धूलो	२०
३७.	फोटोग्राफी र चलचित्र उत्पादनसम्बन्धी सामानहरू:-	
३७-१	एक्स-रे फिल्म	माफी
३७-२	फिल्म प्लेट (अर्थोक्रोमेटिक बाहेक)	१५
३७-२क	फिल्म प्लेट (छापाखानामा प्रयोग हुने ग्राफिक फिल्म बाहेक)	१५

६५२

(४२)

१५३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३७-२ख	छापाखानामा प्रयोग हुने ग्राफिक फिल्म र ब्लक बनाउने अफसेट प्लेट	५
३७-३	अर्थोक्रोमेटिक फिल्म छापाखानामा प्रयोग हुने फिल्म प्लेट जस्तै ब्लक बनाउने अफसेट	५
३७-४	फिल्म रोल (फोटो विकास गरिएको)	१५
३७-५	प्रकाशग्राही कागज	१५
३७-६	अन्य सबै फोटो विकास गरिएको वा नगरिएको सबै फिल्म (सिनेमाको अस्थायी पठाारी भएको फिल्म समेत)	१५
३७-७	फल्यास लाइटका सामग्री तथा फोटोग्राफी सम्बन्धी रासायनिक पदार्थ	१०
३७-७क	छापाखानासम्बन्धी रासायनिक पदार्थ	५
३८.	<u>विविध रासायनिक उत्पादनहरू:-</u>	
३८-१	विसंक्रामक, कीटनाशक, क्षारनाशक र त्यस्तै नाशक पदार्थहरू	भाफी
३८-२	लामखुट्टे नाशक (एण्टीमस्किटो क्वाइल समेत)	५
३८-३	वार्निस र त्यस्तै उत्पादनको लागि संयुक्त घोलक	१५
३८-४	टर्प्रेन्टाइन (सल्लाको तेल समेत)	१५
३८-५	अन्य सबै विविध रासायनिक उत्पादनहरू अन्यत्र नपरेको कृत्रिम रेजिनहरू र प्लाष्टिक पदार्थहरू, सेलुलोज ईस्टरहरू ईथरहरू तिनका सामग्रीहरू:-	१५
३९.	<u>प्लाष्टिक बनाउने सामग्रीहरू (कृत्रिम रेजिनहरू र प्लाष्टिक पदार्थहरू, सेलुलोज ईस्टरहरू र ईथरहरू)</u>	५
३९-१	टाँस्ने टेप	५
३९-२	बूधदानी	५
३९-४	प्लाष्टिकबाट बनेका सबै सामानहरू	१०
४०.	<u>रबर, कृत्रिम रबर फ्याष्टिक्स र यिनबाट बनेका सामानहरू:-</u>	
४०-१	काँचो रबर	भाफी
४०-२	अनभल्कनाइज्ड रबर	१०
४०-३	कडा नपारिएको भल्कनाइज गरेको रबरबाट बनेका सामान	१५

४०-४	भल्कनाइज रबर थोड र टेक्सटाइज थोड	१५
४०-५	फोम्स र स्पन्ज	२०
४०-६	पाइपिंग र टर्चपिंग (नली)	१५
४०-७	लोता वा लोता बनाउने सामान	५
४०-८	सबै किसिमको टायर ट्यूब (४०-६ बाहेक)	१०
४०-९	साइकल र रिक्सा ठेलागाडा, बयल गाडाको टायर ट्यूब	५
४०-१०	स्वास्थ्य र औषधिसम्बन्धी उत्पादनहरू (दूध बानीको मुन्टो समेत)	माफी
४०-११	पोशाकसम्बन्धी (कमरपेटी समेत)	१५
४०-१२	इरेजर, वासर, रबरवैण्ड	५
४०-१३	अन्य रबर र रबरका सामानहरू	१५
४१	<u>भूवादर बाहेकको काँचो छाला र तयारी छाला:-</u>	
४१-१	जीवजन्तुको भूवादर बाहेक काँचो र तयारी सबै छाला	५
४१-२	सिन्थेटिक छाला	१०
४२	तयारी छालाबाट बनेको सामान, घोडा आदि पशुका सान, सफरको सामान (सबै वस्तुबाट बनेको ट्रंक, सुटकेस, ट्राभल ब्याग, लेडिज ब्याग, पर्स, ज्वेलरी बक्स, झोला र यस्तै प्रकारका र सामान राख्ने भाँडा) र जीवजन्तुको गटबाट बनेको सामान:-	
४२-१	छालाबाट बनेको सबै तयारी माल	२०
४२-१ क	सिन्थेटिक छालाबाट बनेको सबै तयारी माल	२०
४२-२	सफरका सामान (सबै वस्तुबाट बनेको)	१५
४२-३	जीवजन्तुको गटबाट बनेको सामान	१५
४३	<u>भूवादर छाला, कृत्रिम भूवा र यिनबाट बनेको सामान:-</u>	
४३-१	भूवादर छाला	२०
४३-२	कृत्रिम भूवा र भूवादर कृत्रिम छाला	२०
४३-३	कृत्रिम भूवा र भूवादर छालाका तयारी पोशाक र सामान	२०

४४. काठ र काठबाट बनेको सामान, काठको गोलः-

४४-१	बाल्ने वाउरा र काठको गोल	माफी
४४-२	सबै जातका काठ (गोलिया तथा चिरानी)	२०
४४-३	सबै किसिमको भेनिष्टा, हार्डबोर्ड, फाइबर बोर्ड, ल्यामिन बोर्ड (सनमाइका जस्तै र सबै प्रकारका पत्र पत्र पारी बनाएको बोर्डहरू)	१५
४४-४	काठको सबै पारकेट, झ्याल, ढोका, फ्रेम, भाँडाकुँडा अन्य सबै तयारी सामानहरू (फर्निचर भाग ६४ बमोजिम हुनेछ)	१०

४५. कर्क र कर्कबाट बनेको सामानः-

४५-१	कर्क र कर्कबाट बनेको सबै सामान	१५
------	--------------------------------	----

४६. पराल, स्पाईर्, बेत, बाँसको बास्केट र अन्य सामानः-

४६-१	चटाई बास्केट र त्यस्तै सामान	माफी
------	------------------------------	------

४७. कागज बनाउने पदार्थः-

४७-१	पल्प	१०
४७-२	रद्दी कागज	२०

४८. कागज र पेपरबोर्ड, पेपर पल्पबाट बनेको सामानः-

४८-१	पल्प र कागजको बोर्ड ड्राफ्ट कागज, स्ट्राबोर्ड (वार्नेस वा अलकत्रा लगाएको समेत)	५
४८-२	न्यूज प्रिण्ट (अखवार छापने कागज) र लेखने कागज समेत	५
४८-३	पाचमेण्ट वा प्रिन्ट प्रुफ गरेको वा नगरेको (प्याक गन) कागज	५
४८-४	पत्र पत्र तह मिलाई बनाएको कागज (जिल्ला हालन प्रयोग हुने रंगीन कागज समेत)	५
४८-५	पेपर पल्पको पाता, डण्डी, फिल्टर ब्लक्स	५
४८-६	चुरोट बनाउने कागज (चुर पेपर समेत)	१०
४८-७	भित्तामा टाँस्ने कागज लिन्कुस्ता र त्यस्तै कागज	२०
४८-८	एलवम्, ट्वाइलेट पेपर, न्यापकिन	२०
४८-९	खामकपी र फाइल प्याड, नोटबुक, डायरी, ड्रइंग पेपर, कार्बन पेपर, स्टेनसिल पेपर, खाक्सी	५

६५५ (४५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४८-१०	प्रयोग भन्ने नसकेको छापिएको रजिष्टर फर्म बिल, रसिद, ठेली र त्यस्तै सामानहरू	५
४८-११	अन्य सबै प्रकारको कागज (पञ्च कार्ड, मेशीनको लागि स्ट्रिप र टेप समेत)	५
४८-१२	कार्यालय पसल वा यस्तै स्थानमा सामान्य रूपले प्रयोग हुने कागज वा कागजको बोर्ड	५
४८-१३	बट्टा झोला र अन्य पोका पार्ने भाँडो, बाक्स फाइल, पत्र किस्ती र कागजबाट बनेको सबै सामान अन्यत्र नपरेको	१०
४९.	छापेको किताब, अखबार, तस्वीरहरू र छापाखाना उद्योगबाट उत्पादित अन्य वस्तुहरू हस्तलिपि, टाईप लेख र हस्तलिखित:-	
४९-१	क्यालेण्डर, पोष्टर र व्यापार बिज्ञापनको लागि छापिएको वस्तु र त्यस्तै वस्तुहरू	५
४९-२	छापेको किताब र अखबार	माफो
४९-३	अन्य	५
५०.	रेशम र अवशेष:-	
५०-१	रेशमका कपडा र तयारी सामान	१५
५०-२	रेशमको सबै किसिमको धागो	१०
५०-३	अन्य रेशमकीराको छोल, कज्जा रेशम, अवशेष र टुक्राहरू	१०
५१.	कृत्रिम रेशा (अभ्रग्न):-	
५१-१	कृत्रिम रेशाको धागो (मोनोफिल समेत)	५
५१-२	कृत्रिम रेशाबाट बनेको कपडा	२०
५१-३	कृत्रिम रेशा मिश्रित कपडा	२०
५२.	धातुमय कपडा (मेटलाइज्ड टेक्सटाइल):-	
५२-१	धातुमय धागो (वस्तु समेत)	१५
५२-२	धातुमय धागोबाट बनेको कपडा	२०

५३.	ऊन र अरु जीवजन्तुको रौं:-	
५३-१	मेडा, च्याङ्गा र त्यस्तै जीवजन्तुको ऊन र रौं	माफी
५३-२	ऊनबाट बनेको धागो	१०
५३-३	ऊन र सबै जीवजन्तुको रौंबाट बनेको कपडा	२०
५४.	फल्याक्स र रेमी (चिनियाँ घाँस):-	
५४-१	फल्याक्स र रेमी नकाटेको समेत	माफी
५४-२	फल्याक्स र रेमीको धागो	१०
५४-३	फल्याक्स र रेमीको कपडा	२०
५५.	कपास:-	
५५-१	कपास र अवशेष	माफी
५५-२	कपडा बुन्ने कच्चा धागो	माफी
५५-३	गोली धागो, रिल धागो र त्यस्तै धागो	५
५५-४	सबै किसिमको सूती कपडा (गंजी कपडा र तौलिया बनाउने कपडा समेत)	५
५६.	कृत्रिम रेशा (भग्न):-	
५६-१	कृत्रिम रेशा, फिलोमेट्रो र अवशेष	१०
५६-२	कृत्रिम रेशाको धागो (एकलिक बार्न समेत)	१०
५६-३	कृत्रिम रेशाबाट बुनिएका कपडा	२०
५६-४	कृत्रिम रेशा मिश्रित कपडा	२०
५७.	अन्य वनस्पति कपडा बनाउने पदार्थ, कागजको धागो र यिनबाट बनेको कपडा:-	
५७-१	असली भंगो, मनिला र त्यस्तै वनस्पतिजन्य रेशा र अवशेष	१०
५७-२	हेसियन, सुतली र त्यस्तै जुट उत्पादनहरू अन्यत्र नपरेको	१०
५७-३	नरिवलको जटा त्यसको अवशेष र रेशा	१०
५७-४	कपडा	१५
५८.	गलैँचा, चटाई टेपेस्ट्री, पाइल र चेनिल, क्रोविक साँझुरो गरी बनाइएको कपडा, ट्रिनिंग जालिदार कपडा, लेस र इम्ब्राइडरी:-	
५८-१	सबै किसिमको जमिन ढाक्ने कम्बल, गलैँचा, जुट कार्पेट र अन्य त्यस्तै सामानहरू	१५

(४७)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

५८-२	सतरन्जा र दरी	१०
५८-३	टेपेष्ट्री	१५
५८-४	शनिल र पाइल कपडा (कटराई, पस्मिना र मखमली झल्लरको नकाटी बुनिएको कपडा)	२०
५८-५	कपालमा लगाउने रिबन र लेस	१०
५८-६	जाली कपडा	५
५८-७	लेवल	१५
५८-८	शनिल धागो	
५९.	गद्दा र जमोट बाटेको डोरी विशेष किसिमको कपडा, कोट गरेको कपडा, उद्योगको लागि उपयुक्त हुने खालका कपडा:-	
५९-१	गद्दा वा गद्दाबाट बनेको सामान (सेनेटरी प्याड समेत)	५
५९-२	जमोट वा जमोटबाट बनेको सामान (जमिन ढाक्ने समेत)	१५
५९-३	नरिबलको जटा, सनपाट र अन्य वस्तुको डोरी	१०
५९-४	कृत्रिम रेशाबाट बनेको डोरी (नाइलनको समेत)	१५
५९-५	लिनोलियम र अरु सामान मिश्रित कपडाहरू (रेक्सिन समेत)	२०
५९-६	क्यानभास (चित्रपट)	१०
५९-७	ग्याठवाला फित्ता कपडा	१०
५९-८	लालटिन, स्टोभको बलि, होजपाइप, मेशिनमा लाग्ने बेल्ट र कपडा, शोल्डर पेड बक्रम र यस्तै कपडा	५
५९-९	मेण्टोलको जाली	१०
५९-१०	अन्य विशेष कपडाहरू अन्यत्र नपरेको	
६०.	निटेंड र क्रोशेटेड कपडाका सामानहरू:-	
६०-१	निटेंड तथा क्रोशेटेड मोजा, पन्जा, टाई, स्वेटर, कोट, कट्टु आदि भित्री बाहिरी तयारी लुगाहरू	१५
६०-२	सूति गंजी	१०
६०-३	निटेंड र क्रोशेटेड सूति कपडा (गंजी बनाउने)	१०
६०-४	निटेंड र क्रोशेटेड अन्य कपडा	२०
६०-५	अन्य तयारी वस्तुहरू	१५

(४८)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६१.	निटेड र क्रोशेटेड बाहेकका तयारी लुगाः-	
६१-१	जेवी रुमाल, टाई, ब्रेसियर, कोट, प्याण्ट, पेटी कमिज र अन्य बाहिरी तथा भित्री लुगाहरू	१५
६१-२	अन्य तयारी वस्तुहरू	१५
६१-३	सूति लुंगी, धोती र सारी	५
६१-४	पोशाकको लागि तयारी सहायक सामान	५
६२.	कपडाका अन्य तयारी सामग्रीः-	
६२-१	सूति कम्बल, तुश र चादर	५
६२-२	अन्य रेशाको कम्बल, ओड्ने रग, ब्लाङ्केट, तुश	१५
६२-३	सूति तन्ना, टेविलपोश, पर्दा	१०
६२-४	सूति गम्छा, तौलिया	५
६२-५	तन्ना, टेविलपोश र अन्य सामानहरू (सूतिको बाहेक)	१५
६२-६	सामान प्याक गर्ने बोरा र झोला	१०
६२-७	तारपोलिन, पाल त्रिपाल	१०
६२-८	छाताको कपडा र खोल	५
६२-९	अन्य तयारी मालवस्तु अन्धत्र नपरेको	१५
६२-१०	ऊनी कम्बल, रग, ब्लाङ्केट	१०
६३.	पुरानो लुगा फाटो र कपडाबाट बनेको अरु सामान झुत्रोहरूः-	
६३-१	पुरानो (लगाएको लगाफाटा, लुगाफाटाका सहायक सामान र भ्रमणको रग र दोलाईहरू, तन्ना र कपडाका सजावटका सामानहरू (कार्पेट र टेपेस्ट्री बाहेक) सबै पदार्थको शिरपोस र पाउपोस पुरानो भए तापनि व्यापारिक उद्देश्यले बोरा, गाँठ वा त्यस्तै वस्तुमा प्याक गरी पठारी गरेको	बिक्रीकर सम्बन्धित वस्तुहरू बमोजिम हुनेछ ।
६३-२	पुरानो वा नयाँ झुत्रोहरू	माफी
६४.	जुत्ता, ग्याण्टीस र यस्तै सामान र तिनको पार्टपुर्जाः-	
६४-१	सबै प्रकारका जुत्ता, सेण्डल, अप्पल र सोको पार्टपुर्जाहरू	१५
६४-१क	छालाको जुत्ता	१०

६४-२	गेटर्स, गिलाफ, क्रिकेट, प्याड, शिन गार्ड्स र यस्तै सामान तथा सोको पार्टपुर्जा	१५
६५.	शिरपोस र त्यसको पार्टपुर्जा, कपालमा लगाउने जाली समेत:-	
६५-१	सबै किसिमको शिरपोस (टोपी, ह्याट, हेलमेट र सोका पार्टपुर्जाहरू)	१५
६५-२	कपालमा लगाउने जाली	१५
६६.	छाता, लट्ठी, कोर्वा र त्यसका पार्टपुर्जा:-	
६६-१	सबै किसिमको छाता	१०
६६-२	छाताको सामान (तिली, घिरी, डण्डी, मुडी)	५
६६-३	सबै किसिमको लट्ठी, कोर्वा	५
६७.	तयारी प्वाँख, मसिनो भूवा र तिनबाट बनेका सामानहरू कृत्रिम फूल र मानिसको रौंबाट बनेका सामान:-	
६७-१	चराको भूवा र प्वाँख सहितको छाला र त्यसबाट बनेको सामान	१५
६७-२	नक्कली फूल, पात, फल र सोबाट बनेका सामान	१५
६७-३	काँटछाँट गरी बनाएको मानिसको रौं, नक्कली कपाल, आँखी भौं, परेला, नक्कली दाडी र रौंबाट बनेको यस्तै सामान	१५
६८.	अभ्रख, एस्वेस्टस, सिमेण्ट, प्लाष्टर, ढुंगा र यस्तै पदार्थबाट बनेका सामानहरू:-	
६८-१	स्मारक वा निर्माणको लागि तयार गरिएको ढुंगा र त्यसबाट बनेको सामान (मोजाइक क्यूब, सङ्गमरमर उद्योगका उत्पादन समेत)	१५
६८-२	सिमेण्ट, एस्वेस्टससिमेण्टको रेशा, एस्वेस्टससिमेण्ट प्लाष्टर पदार्थबाट बनेका निर्माण सामान (पाईप समेत)	१५
६८-३	एस्फरल्ट वा त्यस्तै पदार्थबाट बनेका सामग्रीहरू	१५
६८-४	एस्वेस्टसको तयारी पोशाक	१०
६८-५	अन्य सबै अभ्रक ढुंगा र यस्तै पदार्थबाट बनेका सामानहरू अन्यत्र उल्लेख नभएको	१०

६६. माटाको उत्पादन:-

६६-१	ताप अवरोध र ताप सहन सक्ने सामान (फायर ब्रिक्स समेत)	५
६६-२क	घर छाउने टायल	१५
६६-२ख	ग्लेज गरेको वा नगरेको टाइल, वाथरूम टाइल, मौज्याक	१५
६६-३	सिंक, वासवेसिन, कमोठ, पायन र यस्तै स्थानीयरीका सामानहरू	१०
६६-४	पोसिलिन, चिनियाँ माटो, पेरियन र यस्तै पदार्थबाट बनेका सबै सामग्री	१५
६६-५	निर्माण गर्ने ईट, झिगडी, चिमनीपट, चिमनी लाइनर्स, कार्निस	माफो
६६-६	पाइप, ढलको नालो, एङ्गल वेंड र त्यस्तै सामानहरू	१०
६६-७	साधारण माटाका भाँडाकुँडा र घरायसी प्रयोगका सामानहरू	१०
६६-८	माटाका अन्य सबै उत्पादनहरू अन्यत्र नपरेका	१५

७०. काँच र काँचबाट बनेको सामान:-

७०-१	पोते, चुरा	५
७०-२	चश्माको काँच एलिमेण्ट, लक	१०
७०-३	घडीको काँच	१०
७०-४	प्रयोगशाला, आरोग्य सम्बन्धी वा औषधी उत्पादनका काँचका मालमत्ता	माफो
७०-५	बिजुलीका बल्व बनाउने भित्ती वा बाहिरी खोल	१०
७०-६	काँच र काँचबाट बनेको सामान अन्यत्र नपरेको	१५

७१. मोती, बहुमूल्य तथा अर्धबहुमूल्य धातु, अस्तर लगाएको बहुमूल्य धातु र त्यसबाट बनेको सामान नक्कली गहना:-

७१-१	मोती र बहुमूल्य तथा अर्धबहुमूल्य पत्थर	२०
७१-२	बहुमूल्य धातु र रोल्ड बहुमूल्य धातु काली-गढी नगरिएको नबनाइएको वा अर्ध तयारी	२०
७१-३	गहना, सुन चाँदीको मालमत्ता र अन्य सामान (नक्कली गहना समेत)	५

७२.	मुद्रा:-	
७२-१	मुद्रा (सुनको बाहेक) र मुद्रा छापनको लागि तयारी चक्का (ब्लक) समेत	माफी
७३.	फलाम र इस्पात तथा तिनका सामानहरू:-	
७३-१	पिग फलाम, काष्ठ फलाम, स्पिडजलिसेन	१०
७३-२	मिश्रित फलाम (फेरा-एलोआइज)	१०
७३-३	धातुको रद्दी र अवशेष	५
७३-४	फलाम वा इस्पातको गोली वा कोण र स्टिलका तार प्लेटहरू	१०
७३-५	फलाम वा इस्पातको स्पन्ज र धूलोहरू	१०
७३-६	फडल्डरबार, र पाईलिङ्ग, इन्गोट, फलाम वा इस्पातको	१०
७३-७	फलाम वा इस्पातको ब्लुभ, विलेट, स्ल्याव र सिट छडहरू	१०
७३-८	रिरोलिङ्ग गर्नको लागि फलाम वा इस्पातका क्वाइलहरू	१०
७३-९	इस्पात वा फलामका यूनिभर्सल पाताहरू	१०
७३-१०	फलाम वा इस्पातको डण्डी (तार छड समेत) खोक्रो खन्ने ड्रिल इस्पात	१०
७३-११	फलाम वा इस्पातको एंगल, सेफ, सेक्सन र त्यस्तै वस्तुहरू	१०
७३-१२	फलाम वा इस्पातको हुप र स्ट्रिप	१५
७३-१३	फलाम वा इस्पातको पाता र पत्रहरू (कर्कटपाता बाहेक)	१५
७३-१४	कर्कटपाता, जस्ता पाता	१५
७३-१५	इन्सुलेसन नगरिएको फलाम वा इस्पातको तार	१०
७३-१६	संकेत नं. ७३-६ देखि ७३-१४ सम्म उल्लेखित आकारको मिश्रित इस्पात र उच्च कार्बन इस्पात (स्टेनलेस स्टिल)	१५
७३-१७	रेल-वे र ट्राम्वेका रेल र अन्य सामग्री	१०
७३-१८	काष्ठ आइरनको ट्यूब र पाइप	१०
७३-१९	फलाम वा इस्पातको ट्यूब पाइप र ट्यांक (विद्युत्को कण्ड्युट बाहेक)	१०
७३-२०	इस्पातको हाइड्रेशर विद्युत कण्ड्युट	१०
७३-२१	फलाम वा इस्पातको ट्यूब वा पाइपफिट गर्ने सामान (जस्तै जोर्नी, एलवो, यूनियन र फलेन्ज)	१०

६६२

(५२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- ७३-२२ फलाम वा इस्पातको निर्माण सामग्री र निर्माण सामग्रीका पार्टपुर्जा (जस्तै ह्यांगर, अन्य बनाउने सामान, व्रीज र व्रीज सेक्सन, लकगेट, टावर, ल्याटीस भास्ट, छत, छतको खाका, ढोका र श्यालको फ्रेम, सटर्स लागु स्तम्बा, खावा, डोलो खावा) १०
- ७३-२३ फलाम वा इस्पातबाट बनेको रिजरभवायर टंकी पिपा, र यस्तै तरल पदार्थ हाल्ने भाँडा (तरल ग्याँस बाहेक) ३०० लिटरभन्दा बढी अटाउने क्षमता भएको तर यान्त्रिक वा विद्युत् उपकरण जडान नगरेको १०
- ७३-२४ फलाम वा इस्पातको पिपा, ड्रम, बट्टा, बाकस (यस्तै सामान हाल्ने भाँडा)
- (क) २१ लिटरसम्म तरल पदार्थ अटाउने भाँडा १०
- (ख) गोवर ग्याँस टैंक ५
- (ग) अन्य १०
- ७३-२५ कम्प्रेस्ट वा तरल ग्याँस हाल्ने भाँडो १०
- ७३-२६ सादा तार, केवल, डोरी, रस्सी, बाटेको बाँध्ने कुरा र स्टिङ्ग र फलाम वा इस्पातका यस्तै सामान (तर बिजुलीको ताप श्रबरोधक इन्सुलेटर केबुल बाहेक) १०
- ७३-२७ फलामको काँडेतार वा इस्पातको तार, बाटेको हुप वा एकलो च्याप्टो तार काँडा भएको वा नभएको र खुकुलो गरी दोब्बर गरी बाटेको फलाम वा इस्पातको बार वार्न काममा आउने तार १०
- ७३-२८ फलाम वा इस्पात तारको गज (जाली) कपडा, निटिङ्ग, फेन्सी, मजबुत गरी कपडा जस्तो बुनेको र यस्तै प्रकारको सामान फलाम वा इस्पात तारको तन्किने धातु १०
- ७३-२९ फलाम वा इस्पातको सिक्री तथा त्यसको पार्टपुर्जा १०
- ७३-३० लंगुर र हात भएको लंगुर फलाम वा इस्पातको १०
- ७३-३१ फलाम वा इस्पातको सबै किसिमको किला आलपीन टाउको अरु पदार्थको भएको वा नभएको (तामाको टाउको बाहेक) १०
- ७३-३२ बोल्ट र नट (बोल्ट इन्डर र स्क्रिनस्टु समेत) धागो लगाएको वा टाँसेको केही पनि नगरिएको स्क्रिड (स्क्रिडहुक

७३-	र रिङ्ग) ल्वाङ्ग किला, कोटर, कोटरपीन र यस्तै फलाम वा इस्पातका सामान, वासर (स्प्रिङ्ग वासर समेत)	१०
७३-३३	फलाम वा इस्पातले बनेको सबै किसिमको सियो	१०
७३-३४	आलपीन (टोपमा लगाउने पीन र अरु अलङ्कारिक रूपमा प्रयोग हुने पीन र इङ्ग पीन बाहेक) कपालमा लगाउने, कपाल घुमाउने आलपीनका मुठा र यस्तै फलाम वा इस्पातबाट बनेको सामान वा हेयर पीन	१०
७३-३५	क फलाम वा इस्पातको स्प्रिङ्ग पाता रिक्सा र साइकलको लागि	५
(ख)	अन्य	१५
७३-३६	फलाम वा इस्पातबाट बनेको स्टोभ (सेण्टर हिटिङ्गको निमित्त सहायक ब्वाइलरसमेत भएको स्टोभसमेत) रेञ्जकुकर, ग्रेट, अन्य तताउने वा अरु तताउने तत्वद्वारा धुने ब्वायलर र यस्तै घर व्यवहारमा प्रयोग हुने अन्य सामान (बिजुलीबाट चल्ने बाहेक)	१५
७३-३६(क)	ऐ. को पार्टपुर्जा	१०
७३-३७	फलाम वा इस्पातको ब्वायलर (भाग ८४ मा पर्ने बाहेक) र सेन्ट्रल हिटिङ्गको रेडिएटर र त्यसको पार्टपुर्जा, एयर-हिटर चिसो तातो हावा प्याङ्के यन्त्र, मोटर युक्त पम्प वा ब्लोअरद्वारा सञ्चालित र त्यसको पार्टपुर्जा (काठ, कोइला, तेल र ग्याँसबाट सञ्चालन हुने मात्र)	१५
७३-३८	फलाम वा इस्पातको घर व्यवहार तथा भित्र प्रयोग हुने सामान, सर सफाइको सामान र पार्टपुर्जा, भाँडा माइने स्टिल उल, पञ्जा र त्यस्तै पदार्थ	
(क)	घरेलु भाँडाकुँडा (स्टेनलेस स्टिलको बाहेक) स्टिल उल, प्रेशर कुकर र अन्य सामान	१०
(ख)	स्टेनलेस स्टिलका भाँडाकुँडा र अन्य सामान	२०
(ग)	घरभित्र प्रयोग हुने सफाइका मालमत्ता र पार्टपुर्जा	१५
(घ)	अन्य	२०
७३-३९	फलाम तथा इस्पातबाट बनेका अन्य सबै सामान	१५
७४.	तामा र त्यसका सामानहरू:-	
७४-१	तामाका रद्दी र अवशेषहरू घरेलु सामान र पार्टपुर्जा	५

(५४) अधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

७४-२	स्यानिटरी फिक्सचर्स	१०
७४-३	तामाको क्वाइल	१५
७४-४	तामाका धाउ, ढिक्का र पाता	१०
७४-५	तामाका अन्य सबै तयारी सामग्री (भाँडाकुँडा समेत)	१५
७५.	<u>निकेल र त्यसका सामान:-</u>	
७५-१	रद्दी, अवशेष र टुक्रा	५
७५-२	निकेल र निकेलका सामान	१५
७६.	<u>आल्मुनियम र त्यसका सामान:-</u>	
७६-१	आल्मुनियम रद्दी र अवशेष	५
७६-२	आल्मुनियमका भाँडाकुँडाहरू	१०
७६-३	सफाइका भाँडा (स्यानिटरी फिक्सर्स)	१५
७६-४	आल्मुनियमका अन्य सामानहरू	१०
७७.	<u>म्याग्नेसियम, बेलेरियम र तिनका सामानहरू:-</u>	
७७-१	रद्दी र अवशेष	५
७७-२	म्याग्नेसियम बेरियम र तिनका सामानहरू	१०
७८.	<u>सीसा र त्यसका सामानहरू:-</u>	
७८-१	रद्दी र अवशेष	५
७८-२	सीसा र त्यसका सामानहरू	१०
७९.	<u>जस्ता र तिनका सामानहरू:-</u>	
७९-१	जस्ताको रद्दी र अवशेषहरू	५
७९-२	जस्ता तथा जस्ताका सामानहरू	१५
८०.	<u>टिन र टिनका सामानहरू:-</u>	
८०-१	टिनका रद्दी र अवशेष	५
८०-२	टिन कन्टेनर (२१ लिटरसम्म अटाउने)	५
८०-३	अन्य सबै टिनका तयारी वस्तु	१०
८१.	<u>धातु उद्योगमा प्रयोग गरिने अन्य आधारभूत धातुहरू र तिनका सामानहरू:-</u>	
८१-१	ट्रङ्गस्टेन, मोलिव्डेनम, ट्यान्टलम, बिस्मल, क्याडमियम,	

	कोबाल्ट, क्रोमियम, ग्यालियम, जरमेनियम, हाफनियम, इण्डियम, म्याङ्गनिज, नोयोयम, रेभियम, एण्टिमोनी, टिटानियम, थोरियम, थेलियम, युरेनियम, सेनेडियम, जिर्कोनियम, समेटका रद्दी र अरुशेष	५
८१-२	सि. नं. ८१-१ को धातुको सामान	१०
८२.	आधारभूत धातुको औजार, उपकरण कैंची, छुरी, चम्चा, काँटा र तिनका पार्टपूजा:-	
८२-१	सबै किसिमका हाते औजार आरा मेशिनको चक्कु औजारको टुप्पो, ब्लेड र यस्तै सामान	५
८२-२	घर व्यवहारको लागि प्रयोग हुने मिक्सर, ग्राइण्डर रस निचोर्ने र यस्तै उपकरण (बिजुलीको बाहेक)	१०
८२-३	रेजर, रेजर ब्लेड	२०
८२-४	कैंची	२०
८२-५	नङ काट्ने सेट, उपकरण कपाल काट्ने बगरेको स्यांगी, कागज काट्ने स्यांगी, नङको रेली र यस्तै सामान	२०
८२-५	क पेन्सिल तिखार्ने	५
८२-६	चम्चा, काँटा, स्यांगी, डाडु पन्थो र यस्तै भान्साका भालमत्ता स्टेनलेस स्टिलको	१५
८२-७	अन्य चम्चा, काँटा, स्यांगी र त्यस्तो सामान	१०
८३.	आधारभूत धातुबाट बनेका विविध सामानहरू:-	
८३-१	तालचा, साँचो र पार्टपूजा सबै वस्तुको लागि	१०
८३-२	फिटिङ्ग तथा भाउण्टिङ्ग, ढोकाको स्प्रिङ्ग, हाण्डल, कब्जा र त्यस्तै सामान	१०
८३-३	सेफ, क्यासबक्स र त्यस्तै वस्तुहरू	१५
८३-४	फाइलिङ्ग क्याबिनेट, क्याक, पेपर ट्रे र त्यस्तै सामान (भाग ६४ मा पर्ने फर्निचर बाहेक)	१५
८३-५	वेसमेटलका स्टेशनरी सामान लेटर ब्लिप, स्टेपलर, स्टेपलरपीन, इण्डेक्स ट्याग र त्यस्तै सामानहरू	१०
८३-६	सानो मूर्ति, धातुको ऐना, तस्बीरको फ्रेम	१०
८३-७	लम्फा, लालटेन	५

८३-८	मेण्टोल	१०
८३-९	बिजुलीका फिटिङ्गस (भाग ८५ मा पर्ने बिजुलीका सामान बाहेक)	१५
८३-१०	खुकुलो नली र पाइप	१०
८३-११	अन्तराप, खिप, बगलीस, रिमेट, सितारा र त्यस्तै सामान	१०
८३-१२	सबै किसिमको घण्टी, बिको, साइनबोर्ड नाउँ, नम्बर र अक्षर प्लेटहरू, तार, छड टचूव, प्लेट, इलेक्ट्रेड र यस्तै वस्तुहरू	१०
	म्बाइलर मेशिनरी, यान्त्रिक उपकरण र तिनीहरूको पार्टपुर्जा:-	
८४-१	विभिन्न म्बाइलर, जेनेरेटर (बिजुलीको बाहेक) र पार्टपुर्जा	१०
८४-२	हवाई जहाजको इन्जिन र पार्ट	माफी
८४-३	बस, ट्रक, लहरी	१५
८४-३ क	ए. को पार्टपुर्जा (टायर टचूव बाहेक)	१०
८४-४	ट्र्याक्टर इन्जिन र पार्ट	१०
८४-५	मोटर, मोटर साइकलको इन्जिन र पार्ट	२०
८४-६	हावा दिने पम्प, कम्प्रेसर र यस्तै पम्प र पार्ट	१०
८४-७	कृषि कार्यमा प्रयोग हुने पानी ताप्ने पम्प टचूवबेल र पार्ट	५
८४-८	घरायसी सबै पानी ताप्ने पम्प र पार्ट	५
८४-९	रेफ्रिजेरेटर, डिसवासर र त्यस्तै मेशिन, एयर कण्डिशन	२०
८४-१०	घाँस काटने, अन्न चुट्ने, हम्कने, धान कुट्ने त्यस्तै मेशिन तथा पार्ट	५
८४-११	कृषि औजार (कुटो, कोदालो र हलो, हँसिया र त्यस्तै)	माफी
८४-१२	टाइप राइटर र सोको पार्ट	१०
८४-१३	अन्य अफिससम्बन्धी मेशिनरी र पार्ट (जस्तै हिसाब गर्ने, प्याकिङ्ग मेशिन, डुब्लिकेटिङ्ग मेशिन, प्रिन्टिङ्ग मेशिन, चेकराइटर र अन्य त्यस्तै मेशिन)	१५
८४-१३ क	कम्प्युटर वा डाटा प्रोसिसिङ्ग मेशिन	५
८४-१४	लुगा सिउने मेशिनको सियो	१०
८४-१५	बल विपरिङ्ग	२०

८४-१६	डक र काटी	५
८४-१७	तौलने मेशिन	५
८४-१८	अन्य सबै यन्त्र, यान्त्रिक उपकरण र पार्टपूजा अन्यत्र नपरेको (सिउने कल, सबै हाते ज्यावल र धाराको टुटो र त्यस्तै सामान समेत)	१०
८५.	बिजुलीको मेशिन उपकरण र पार्टपूजाहरू:-	
८५-१	बिजुलीको सबै मोटर र पार्ट (एसी डिसी दुबै)	१०
८५-२	जेनेरेटर, ट्रान्सफर्मर, रोटर कन्भर्टर र त्यस्तै यन्त्र र पार्टपूजा	१०
८५-३	बेटर्री, एक्यूमुलेटर, इलेक्ट्रो म्याग्नेट र त्यस्तै यन्त्र र पार्टपूजा	१०
८५-४	पङ्खा	५
८५-४क	अन्य घरेलु प्रयोगका बिजुलीका मेशिनरी उपकरण र पार्टपूजा (दाह्री काट्ने यन्त्र सहित)	२०
८५-५	ट्रान्समिटर तथा रिसिभरहरू रेडियो र पार्टपूजा (रु. ११००।- सम्म मोल पर्ने)	२०
८५-६	टेप रिकर्डर, क्यासेट प्लेयर, रिकर्ड प्लेयर र उपकरण र पार्टपूजा (टेप डिस्क रेकर्ड, टेलिभिजन क्यामरा, लाउड-स्पीकर, माइक्रोफोन र पार्टपूजा)	२०
८५-६ क	टेलिभिजन	१०
८५-७	कार्वन सुश र त्यस्तै कार्वनहरू	१५
८५-८	टर्च लाइट	१०
८५-९	टेलिफोन र पार्टपूजा	२०
८५-१०	अन्य सबै विद्युत् यन्त्र उपकरण र पार्टपूजा अन्यत्र नपरेको (बिजुलीको तार, वल्व र पार्ट समेत)	१०
८६.	रेल्वे र ट्राम्वेको इन्जिन, रेलका डिब्बा र बिजुलीका पार्टपूजा रेल्वे तथा ट्राम्वेको पट्टि जडान गर्ने सामान र बिजुलीको शक्तिले चल्ने बाहेक सबै किसिमको यातायात निबन्धन गर्ने सूचक उपकरण:	
८६-१	रेल्वे र ट्राम्वेको इन्जिन, रेल्वेको डिब्बा र यिनका पार्टपूजा, रेल्वे तथा ट्राम्वेको पट्टी जडान गर्ने सामान	भाषी

(५८)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

८६-२	बिजुलीको शक्तिले चल्ने बाहेक सबै किसिमको यातायात नियन्त्रण गर्ने सूचक उपकरण	१०
८७.	रेल्वे ट्राम्वे बाहेक अन्य सवारीका साधन र तिनका पार्टपुर्जा: -	
८७-१	सबै किसिमको ट्रक्टर, ट्रेलर, पावर टिलर	१०
८७-२	मानिस, सामान वा वस्तु ओसारने यातायात (८७-१ मा पर्ने बाहेक)	१५
८७-३	यात्रु र यात्रु तथा माल बोक्ने जस्तै कार जीप, माइक्रोबस, पिकअप भ्यान	२०
८७-३ क ऐ. को पार्टपुर्जा		१०
८७-४	सार्वजनिक प्रकारका सवारीका साधन (१२ सिटभन्दा बढीको बस, ट्रक)	१५
८७-४ क ऐ. को पार्टपुर्जा		१०
८७-५	विशेष प्रयोजनको गाडी (जस्तै दमकल, फ्रेन, लहरी र अन्य त्यस्तै साधन)	१०
८७-६	इन्जिन फिट भएको चेसिस	
(क)	ट्रक्टरको	५
(ख)	बस, ट्रक, लहरीको	१५
(ग)	कार, जीप, माइक्रोबस, पिकअप भ्यानको	२०
(घ)	अन्य	२०
८७-७	सबै सवारी साधनका बडी	१०
८७-८	ट्रक्टर पार्ट	१०
८७-९	वर्क ट्रक र त्यस्तै ट्रक तथा पार्टपुर्जा	१०
८७-१०	मोटर साइकल	२०
८७-१० क ऐ. को पार्टपुर्जा		१०
८७-११	अटो रिक्सा	२०
८७-११ क ऐ. को पार्टपुर्जा		१०
८७-१२	साइकल र रिक्सा समेत र पार्टपुर्जा	५
८७-१३	दुर्बल वाहन, मोटर जडान भएको वा नभएको	माफी

(५६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

	८७-१४ बच्चा नाडी	५
	८७-१५ मेशिनद्वारा संचालित बाहेक अन्य सवारी साधन र पार्टपूजा	१०
८८.	हवाई जहाज र त्यसका पार्टपूजा, प्यारासुट क्याटा, पुल्टस (धुयत्रो) यस्तै हवाई जहाज संचालन गर्ने उपकरण ग्राउण्ड फ्लाइट इन्स:-	
	८८-१ सबै किसिमको उड्ने बेलुन र मेशिनहरू, सामान र पार्टपूजा	माफी
	८८-२ प्यारासुट, उपकरण र पार्टपूजा	"
८९.	जहाज, डुङ्गा र यस्तै तैरिने कामको लागि बनेको सामान:-	
	८९-१ मोटरयुक्त साधारण डुङ्गा (मोटर बोट, हाउस बोट र मनोरञ्जन र परिवहनको लागि समेत) र पार्टपूजा	माफी
	८९-२ मोटर जडान नभएको साधारण डुङ्गा (माछा मार्ने परिवहन र त्यस्तै अन्य प्रयोजनको लागि समेत) र पार्टपूजा	माफी
	८९-३ अन्य सबै विशेष किसिमका जहाज र पार्टपूजा	"
९०.	चश्मा, फोटो चलचित्रसम्बन्धी नाप्ने जाँच्ने सानुपने उपकरण औषधि र चिरफारको औजार उपकरण र यिनका पार्टपूजा:-	
	९०-१ फोटोग्राफी र सिनेमासम्बन्धी उपकरण र पार्टपूजा	१५
	९०-२ चिरफार तथा औषधि उपचारसम्बन्धी यन्त्र उपकरण र औजार तथा पार्टपूजा फरमासुट एक्सरे, मेशिन समेत	माफी
	९०-३ नाप्ने चेक गर्ने, सानु पार्ने (प्रेसिशन) यन्त्र उपकरण र पार्टपूजा (तौलिने मेशिन बाहेक)	१०
	९०-४ फोटो कपी मेशिन	१०
	९०-५ अप्टिकल (चश्मा समेत तर दुरविन बाहेक) उपकरण र पार्टपूजाहरू	१०
	९०-६ सबै किसिमको दुरविन र पार्टपूजा	१५
९१.	दिवाल घडी र नाडी घडी यिनका पार्टपूजाहरू:-	
	९१-१ सबै प्रकारका घडी स्टप वाच र मुभमेण्ट नाप्ने घडी र औजार मिलाउने घडी समेत	२०
	९१-२ सबै किसिमको घडीका पार्टपूजाहरू	१०

६६०

(६०)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६२.	वाद्य यन्त्र, धवनी लेखा यन्त्र, धवनी उतार्ने यन्त्र, टेलिभिजन इमेज, ऐ. को धवनी लेखा गर्ने र धवनी उतार्ने यन्त्र र यस्ता यन्त्रको सहायक यन्त्र:-	
६२-१	सबै प्रकारका वाद्य यन्त्र (मादल बाहेक) र पार्टपूजा	२०
६२-२	ग्रामोफोन, भिडियो र त्यस्तै यन्त्र, उपकरण र पार्टपूजा (रिकर्ड समेत)	२०
६२-३	क्यासेट टेप	२०
६३.	हतियार र गोली गट्टा र यिनका पार्टपूजा:-	
६३-१	सबै किसिमका हात हतियार गोली गट्टा र पार्टपूजा	२०
६४.	फर्निचर र फर्निचरको पार्टपूजा, बेडिङ्ग, मेट्रेस र मेट्रेस सपोर्ट, कुशन र त्यस्तै गद्दादार सामानहरू:-	
६४-१	सबै किसिमको फर्निचर (औषधि उपचारसम्बन्धी बाहेक)	१०
६४-२	औषधि उपचारसम्बन्धी सबै प्रकारको फर्निचर	माफी
६४-३	बेडिङ्ग, मेट्रेस सपोर्ट, कुशन र यस्तै गद्दादार सामान	२०
६५.	बुट्टा काटिएको र ढालिएको वस्तुहरू:-	
६५-१	कछुवा, हस्तीहाड, हाड, सिंग, मुगा र त्यस्तै पशुजन्य कुँदने वस्तुबाट बनेको सामान	१५
६५-२	खनिज तथा वनस्पतिजन्य र अन्य वस्तु कुँदी वा ढलान गरी बनाइएको सबै वस्तु अन्यत्र नपरेको	१५
६६.	कुचो, बुरुस, पाउडर लगाउने पफ र चाल्नी:-	
६६-१	सबै किसिमको कुचो, बुरुस, पाउडर लगाउने पफ र चाल्नी	१०
६७.	खेलौना, खेलकूदका सामान र त्यसका पार्टपूजा:-	
६७-१	सबै किसिमका खेलौना, खेलकूदका सामान र त्यसका पार्टपूजा	१०
६७-२	खेल्ने तास	१०
६८.	विविध तयारी सामग्रीहरू :-	
६८-१	धुम्रपानको पाइप लाइट र पार्टपूजा	२०
६८-२	सबै किसिमको फस्नर र पार्टपूजा	२०

६८-३	सबै किसिमको कलम, पेन्सिल (सीसाकलम र त्यस्तै अन्य समेत) निव, स्लेट र बोर्ड	५
६८-३क	खरि र चक	५
६८-४	नम्बर, मिति, सिल गर्ने र त्यस्तै हातले छान्ने सामानहरू	१५
६८-५	सिल गर्ने मैल र त्यस्तै वस्तुहरू	१०
६८-६	थर्मस र पार्टपूजा	१०
६८-७	टाइपराइटरको रिबन र सोको मसीको बट्टा	१०
६८-८	टाँक र त्यस्तै सामान र पार्टपूजा	१०
६८-९	अक्षर छर्ने पच्का र त्यस्तै वस्तु र विज्ञापनमा राखिने मूर्तिहरू	२०
६८-१०	काइयो	१५
६९.	कलाकृति, कलात्मक संग्रह र पुरातात्विक वस्तु:-	
६९-१	कलाकृति	१०
६९-२	हुलाक टिकट, टाँचा र त्यस्तै टिकट प्रयोग भैसकेको वा प्रकाशनमा भएकाको	माफी

६६२

(६२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची-७

हवाई उडान कर

आ. व. २०४३।४४ देखि प्रति हवाई यात्रुबाट देहायबमोजिम हवाई उडान कर लगाई असूल-उपर गरिनेछ ।

आन्तरिक उडानतर्फ

हवाई उडान करको दर

(क) भद्रपुर, विराटनगर, राजविराज, जनकपुर, सिमरा, भरतपुर, पोखरा सिद्धार्थनगर र काठमाडौँबाट उडान गर्नेमा	रु. ३०१- प्रति यात्रु
(ख) नेपालगञ्ज, दाङ, धनगढी र महेन्द्रनगरबाट उडान गर्नेमा	रु. २०१- प्रति यात्रु
(ग) बाँकी अन्य स्थानहरूबाट उडान गर्नेमा	रु. १०१- प्रति यात्रु
<u>अन्तर्राष्ट्रिय उडानतर्फ</u>	
अधिराज्य बाहेक अन्य जुनसुकै मुलुकको लागि उडान गर्नेमा	रु. १५०१- प्रति यात्रु

६६३

(६३)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची-८

आयकर

(क) आयकर लाग्ने दर:-

व्यक्ति, दम्पति वा परिवार तथा साझेदारी फर्म, प्रा. लि. कम्पनी, संस्था र अस्थायी

बासिन्दाको लागि:-

पहिलो रु.	५,०००।- मा	१० प्रतिशत
त्यसपछिको रु.	५,०००।- मा	१५ प्रतिशत
त्यसपछिको रु.	१०,०००।- मा	२० प्रतिशत
त्यसपछिको रु.	१५,०००।- मा	२५ प्रतिशत
त्यसपछिको रु.	१५,०००।- मा	३० प्रतिशत
त्यसपछिको रु.	३०,०००।- मा	४० प्रतिशत
त्यसपछिको रु.	२,००,०००।- मा	५० प्रतिशत
त्यसपछि जतिसुकै भए पनि		५५ प्रतिशत

(ख) देहायको अवस्थामा निम्नबमोजिम हुनेछ:-

- (१) व्यक्तिको लागि रु. १५,०००।- (पन्ध्र हजार रुपैयाँ) र दम्पति वा परिवारको लागि रु. २०,०००।- (बीस हजार रुपैयाँ) आयकर नलाग्ने छूटको सीमा दिई त्यसपछि खण्ड (क) बमोजिम आयकर निर्धारण गरिनेछ ।
- (२) सेक्युरिटी खरीद बिक्री केन्द्रमा शेयर सूचीकरण भएका कम्पनी तथा सरकारी संस्थानहरू बाहेकका साझेदारी फर्म, प्रा. लि. कम्पनी, संस्था र अस्थायी बासिन्दालाई आयको छूटको सीमा नदिई पूरै खूद आयमा खण्ड (क) बमोजिम आयकर निर्धारण गरिनेछ ।
- (३) यस अनुसूचीमा उल्लेख भएको बाहेक अन्य व्यवस्था आर्थिक ऐन, २०४२ बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची - ६
सवारी साधन कर

सवारीको किसिम	वाषिक करको दर
१. कार, जीप, भ्यान	निजी भाडामा रहेको
१३०० सी. सी. सम्मको	रु. ३१- प्रति १० सी. सी. रु. ६१०१-
१३०१ सी. सी. देखि	
२००० सी. सी. सम्मको	रु. ३१७५ प्रति १० सी. सी. रु. ६४०१-
२००१ सी. सी. देखि २६००	
सी. सी. सम्मको	रु. ४१५० प्रति १० सी. सी. रु. १३२५१-
२६०१ सी. सी. देखि माथि	रु. ६१- प्रति १० सी. सी. रु. १८२५१-
२. ट्रक	रु. ४०००१-
३. बस	रु. २८००१-
४. मिनीबस	रु. १७००१-
५. अटोरिक्सा, थ्री-व्हीलर, टेम्पो, ट्रेक्टर	रु. २२५१- रु. ३३५१-
६. मोटर साईकल १५० सी. सी. सम्मको	रु. ५५१- रु. ७०१-
७. मोटर साईकल १५० सी. सी. भन्दा माथि	रु. ८०१- रु. ११०१-
८. डिजेलबाट चल्ने निजी कार, जीप भ्यानमा माथि उल्लेखित सवारी साधन करको साथै देहायबमोजिम अतिरिक्त सवारी साधन कर लगाइनेछ ।	
१३०० सी. सी. सम्मको मा थप कर रु. ५००१-	
१३०१ सी. सी. देखि २००० सी. सी. सम्ममा थप कर रु. १०००१-	
२००१ सी. सी. देखि २६०० सी. सी. सम्ममा थप कर रु. १५००१-	
२६०१ सी. सी. देखि माथिको मा थप कर रु. २०००१-	

तर, नेपाल अधिराज्यमा दर्ता भई भाडामा चल्ने ट्रक, बस र मिनीबसलाई प्रमाणित मोडेलको आधारमा प्रत्येक वर्षका लागि लाग्ने सवारी साधन करको ५ (पाँच) प्रतिशतले छुट दिइनेछ । यस्तो छुटको सीमा ४० (चालीस) प्रतिशतभन्दा बढी हुने छैन ।

६८५ (६५)
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

अनुसूची - १०
मनोरञ्जन करको दर

श्रेणी	साधारणतर्फ	विद्यार्थी सहूलियततर्फ
(क) ड्रेस सर्कल	रु. ८।-	रु. ५।०३ प्रति टिकट
(ख) बल्कोनी	रु. ६।७५	रु. ३।१० " "
(ग) स्पेशल वा रियर बल्कोनी	रु. ५।५०	रु. १।६७ " "
(घ) पहिला श्रेणी	रु. ३।-	रु. १।५१ " "
(ङ) दोस्रो श्रेणी	रु. १।७५	रु. १।१६ " "
(च) तेस्रो श्रेणी वा फ्रण्ट	रु. -।५०	रु. -।३७ " "

तर, उपर्युक्त दरहरूमा काठमाडौं उपत्यकाबाहिरको चलचित्र प्रदर्शनमा २० बीस प्रतिशत छूट हुनेछ ।

अनुसूची - ११
रजिष्ट्रेशन दस्तूर

१. तीन पृष्ठाभित्रको नातेदारलाई हालदेखिको बक्सपत्र लिखत गर्दा देहायबमोजिम दस्तूर लाग्नेछ:-

- (क) रु. ५,०००।- सम्मको बिगोमा एकमुष्ट रु. १००।-
- (ख) रु. ५,०००।- भन्दा माथि रु. ५०,००० सम्मको बिगोमा २ प्रतिशत
- (ग) रु. ५०,०००।- भन्दा माथि जतिमुक्तको बिगोमा ५ प्रतिशत

२. नेपाल अधिराज्यभरको अंशबण्डा र अंश बुझेको भर्पाइको लिखतमा देहायबमोजिम दस्तूर लाग्नेछ:-

- (क) रु. ५०,०००।- सम्मको बिगोमा एकमुष्ट रु. ५०।-
- (ख) रु. ५०,०००।- भन्दा माथि रु. २,००,०००।- सम्मको बिगोमा १ प्रतिशत
- (ग) रु. २,००,०००।- भन्दा माथि जतिमुक्तको बिगोमा २ प्रतिशत

३. अन्य प्रकारको लिखतहरूमा आर्थिक ऐन, २०४२ बमोजिम रजिष्ट्रेशन दस्तूर लगाई असुल-उपर गरिनेछ ।

ला.सो.हर सदर मिति:- २०४३।१०।१४।४

आज्ञाले,

डा. गजेन्द्रमणि प्रधान

श्री ५ को सरकारको का. मु सचिव

(६६)

श्री ५ को सरकारको छापाखाना, सिंहदरबार, काठमाडौंमा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

नेपाल राजपत्र

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ३६) काठमाडौं, माघ १५ गते २०४३ साल (अतिरिक्ताङ्क ४४ (अ))

भाग ४

श्री ५ को सरकार

वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयको

सूचना १

श्री ५ को सरकारले वनक्षेत्र सुदृढीकरणको लागि देहायबमोजिमको आ/पा जिल्ला वनक्षेत्र सुदृढीकरण उच्चस्तरीय आयोग गठन गरेको छ ।

(क) आयोगको गठनविधि

१. माननीय श्री गणेशदत्त भट्ट — अध्यक्ष
२. श्री ५ को सरकारले तोकेको सह-सचिव वा अन्य अधिकृत कर्मचारी — सदस्य
३. सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारी — सदस्य
४. सम्बन्धित प्रमुख मालपोत अधिकृत सो नभएमा मालपोत अधिकृत — सदस्य
५. सम्बन्धित जिल्ला वन नियन्त्रक — सदस्य
६. प्रमुख नापी अधिकृत वा उपप्रमुख नापी अधिकृत — सदस्य
७. नेपाल पुनर्बास कम्पनीका सम्बन्धित जिल्लास्थित आयोजना प्रमुख — सदस्य
८. सम्बन्धित क्षेत्रीय बसोवास प्रशासक — सदस्य-सचिव

(ख) आयोगले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित जिल्लाबाट राष्ट्रिय पञ्चायतमा प्रतिनिधित्व गर्ने माननीय सदस्यहरू सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला पञ्चायत सभापति वा उप-

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

सभापति, सम्बन्धित गाउँ पञ्चायतका प्रधान पञ्च वा उपप्रधान पञ्चलाई उपस्थित हुन आमन्त्रित गरिनेछ ।

- (ग) काम, कर्तव्य, अधिकार: १. आयोगको काम, कर्तव्य, अधिकार सम्बन्धमा तत्काल आयोगले जिल्लामा गई तीन हप्ता विस्तृत रूपमा अध्ययन निरीक्षण समेत गरी चौथो हप्तामा निम्न अनुसार प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने । तर यस्तो प्रतिवेदन पेश २०३८ को लगतको आधारमा गर्ने, नयाँ लगत खडा नगर्ने ।
२. यसै साथ संलग्न उल्लिखित समस्याको अतिरिक्त अरू पनि थप वा भिन्नै प्रकारको समस्या छ, छैन ।
३. सर्वप्रथम विस्थापित परिवारको समस्या समाधान गर्ने प्रसंगमा सट्टा भर्ना निम्ति छुट्याइएको मात्र जग्गा सट्टा भर्ना दिन पर्याप्त छ, छैन बुझी नपुग भएमा कहाँबाट प्राप्त गर्न सकिन्छ सो बुझ्ने र नयाँ जग्गा प्राप्त हुन नसकिने भएमा सट्टा निम्ति के कति परिमाणसम्म जग्गा दिने र नपुग जग्गाको निम्ति के कुन दरले मुआब्जा दिने हो खुलाई पेश गर्ने ।
४. वन जङ्गलभित्र अतिक्रमण गरी अव्यवस्थित बसोवास गरी बस्ने परिवारलाई वनक्षेत्रभित्रबाट बाहिर निकाले पछि नबसाई नहुने परिवारको निम्ति बसाउन घरधुरीसम्मको कति जग्गा पहिले नै छुट्याइएको छ वा ऐलानी पर्ति छ र के कति दरले न्यूनतम परिमाणमा दिन सकिन्छ उल्लेख गर्ने र ऐलानी पर्ति जग्गामा भएको अतिक्रमणकारीहरूलाई हटाउने सम्बन्धमा पनि के कस्तो प्रक्रियाबाट गर्ने उल्लेख गर्ने ।
५. एकाको पूर्जा र अर्काको ढालफाँड वा जोतको सम्बन्धी समस्या के कति छन् र तिनीहरूको समस्या समाधान कुन तरीकाबाट गर्ने ?
६. अगाडिको आयोग वा समितिको निर्णय कार्यान्वयन गर्न बाँकीमा के कस्तो प्रक्रिया अपनाउने ?
७. वनक्षेत्र भए तापनि प्रतिदिन शहरीकरण हुँदै गएको क्षेत्रमा रहेको अव्यवस्थित बसोबासलाई तत्काल हटाउन पर्ने हो होइन एकीन गरी हटाउन नसकिने स्थिति भएमा वन सीमा सार्न लगाई प्रचलित मूल्यको रकम लिई दर्ता गर्ने बारे ठोस सुझाव दिने ।
८. उक्त बसोजिम काम कर्तव्य सम्पन्न गर्ने निम्न उल्लिखित अधिकारमा थप के कस्तो कानूनी अधिकार चाहिने हुन्छ प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

(२)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६. यसरी व्यवस्थित गरिने जग्गाको मोल तथा मालपोत उठाउने सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयसंग समेत परामर्श गरी आधारहरू (नर्मस) प्रस्तुत गर्ने ।

१०. आयोगबाट उपयुक्त बमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सो अनुसार आवश्यक थप कानूनी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने तथा के कति परिभाषणमा जग्गा सट्टा भर्ना दिने के कति मुआवजा दिने वनक्षेत्रबाट उठाइएका परिवारलाई के कति दिने इत्यादि सम्पूर्ण कार्यको सम्बन्धमा श्री ५ को सरकारको निर्णयार्थ पुनर्वास विभागले तत्काल पेश गर्ने ।

११. प्रत्येक आयोगले आ-आफ्नो क्षेत्रमा विद्यमान समस्याहरूको औचित्यपूर्ण र व्यावहारिक ढङ्गबाट समयबद्ध रूपमा समाधान गर्दै जाने उद्देश्यले लक्ष्यसमेत निर्धारण गरी कार्यक्रम तयार गरी पेश गरी सो स्वीकृत भएपछि छुट्टा छुट्टै किसिमका कार्यविधिहरू अपनाई कार्य गर्न सक्नेछ र यसको लागि आवश्यक अधिकार चाहिएमा तत्काल श्री ५ को सरकारमा पेश गरी निकासा भए बमोजिम गर्न सक्नेछ ।

१२. उक्त दफा २ बमोजिम विशेष थप अधिकार एवं अन्य कुराको हकमा प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि कार्यवाही गर्ने तर हाललाई साविक समितिले पाए सरह निम्न बमोजिमको कानून अनुसारको अधिकार आयोगको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने परिप्रेक्ष्यमा आयोगका अध्यक्षले प्रयोग गर्ने गरी प्रदान गर्ने ।

(घ) आयोगको काम र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने: आयोगको सचिवालय सम्बन्धी काम र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित क्षेत्रीय बसोबास कार्यालयको हुनेछ ।

(ङ) श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क: आयोगले श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क राख्दा वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय मार्फत् राख्नु पर्नेछ ।

(च) आयोगको कार्यविधि र ठाउँ: (१) आयोगको कार्यविधि आयोग गठन भएको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित भई काम प्रारम्भ गरेको मितिले ६ महिनासम्म हुनेछ ।

(२) यस आयोगको कार्यक्षेत्र मेची अञ्चलको झापा जिल्लामा हुनेछ ।

सूचना २

श्री ५ को सरकारले वनक्षेत्र सुदृढीकरणको लागि देहायबमोजिम भोरङ सुनसरी जिल्ला वनक्षेत्र सुदृढीकरण उच्चस्तरीय आयोग गठन गरेको छ ।

६६८

(३)

०७३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(क) आयोगको गठनविधि

१. माननीय श्री निरञ्जन थापा - अध्यक्ष
२. श्री ५ को सरकारले तोकेको सह-सचिव वा अन्य अधिकृत कर्मचारी - सदस्य
३. सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारी - सदस्य
४. सम्बन्धित प्रमुख मालपोत अधिकृत सो नभएमा मालपोत अधिकृत - सदस्य
५. सम्बन्धित जिल्ला वन नियन्त्रक - सदस्य
६. प्रमुख नापी अधिकृत वा उपप्रमुख नापी अधिकृत - सदस्य
७. नेपाल पुनर्वास कम्पनीका सम्बन्धित जिल्लास्थित आयोजना प्रमुख - सदस्य
८. सम्बन्धित क्षेत्रीय बसोवास प्रशासक - सदस्य-सचिव

द्रष्टव्यः- जुन जिल्लाको समस्या विषयमा आयोग बस्दछ सोही जिल्लाको अधिकारी-हरू आयोगको सदस्यको रूपमा रहनेछन् ।

(ख) आयोगले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित जिल्लाबाट राष्ट्रिय पञ्चायतमा प्रतिनिधित्व गर्ने माननीय सदस्यहरू सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला पञ्चायत सभापति वा उप-सभापति, सम्बन्धित गाउँ पञ्चायतका प्रधान पञ्च वा उपप्रधान पञ्चलाई उपस्थित हुन आमन्त्रित गरिनेछ ।

(ग) काम, कर्तव्य, अधिकार: १. आयोगको काम, कर्तव्य, अधिकार सम्बन्धमा तत्काल आयोगले जिल्लामा गई तीन हप्ता विस्तृत रूपमा अध्ययन निरीक्षणसमेत गरी चौथो हप्तामा निम्न अनुसार प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने । तर यस्तो प्रतिवेदन पेश २०३८ को लगतको आधारमा गर्ने, नयाँ लगत खडा नगर्ने ।

२. यसै साथ संलग्न उल्लिखित समस्याको अतिरिक्त अरु पनि थप वा भिन्न प्रकारको समस्या छ, छैन ।

३. सर्वप्रथम विस्थापित परिवारको समस्या समाधान गर्ने प्रसंगमा सट्टा भर्ना निम्ति छुट्याइएको मात्र जग्गा सट्टा भर्ना दिन पर्याप्त छ, छैन बुझी नपुग भएमा कहाँबाट प्राप्त गर्न सकिन्छ सो बुझ्ने र नयाँ जग्गा प्राप्त हुन नसकिने भएमा सट्टा भर्ना निम्ति के कति परिमाणसम्म जग्गा दिने र नपुग जग्गाको निम्ति के कुन दरले मुआब्जा दिने हो खुलाई पेश गर्ने ।

४. वन जङ्गलभित्र अतिक्रमण गरी अव्यवस्थित बसोवास गरी बस्ने परिवारलाई वनक्षेत्रभित्रबाट बाहिर निकालेपछि नबसाई नहुने परिवारको निम्ति बसाउन घरधुरीसम्मको कति जग्गा पहिले नै छुट्याइएको छ वा ऐलानी पर्ति छ र के

६८०

(४)

२०३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

कति दरले न्यूनतम परिमाणमा दिन सकिन्छ उल्लेख गर्ने र ऐलानी पति जग्गामा भएको अतिक्रमणकारीहरूलाई हटाउने सम्बन्धमा पनि के कस्तो प्रक्रियाबाट गर्ने उल्लेख गर्ने ।

५. एकाको पूजा र अर्काको ढालफाँड वा जोतको सम्बन्धी समस्या के कति छन र तिनीहरूको समस्या समाधान कुन तरीकाबाट गर्ने ?

६. अगाडिको आयोग वा समितिको निर्णय कार्यान्वयन गर्न बाँकीमा के कस्तो प्रक्रिया अपनाउने ?

७. वनक्षेत्र भए तापनि प्रतिदिन शहरीकरण हुँदै गएको क्षेत्रमा रहेको अव्यवस्थित बसोवासलाई तत्काल हटाउन पर्ने हो होइन एकीन गरी हटाउन नसकिने स्थिति भएमा वन सीमा सार्न लगाई प्रचलित मूल्यको रकम लिई दर्ता गर्ने बारे ठोस सुझाव दिने ।

८. उक्तबमोजिम काम कर्तव्य सम्पन्न गर्ने निम्न उल्लिखित अधिकारमा थप के कस्तो कानूनी अधिकार चाहिने हुन्छ प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

९. यसरी व्यवस्थित गरिने जग्गाको मोल तथा मालपोत उठाउने सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयसंग समेत परामर्श गरी आधारहरू (नर्मस) प्रस्तुत गर्ने ।

१०. आयोगबाट उपयुक्तबमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सो अनुसार आवश्यक थप कानूनी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने तथा के कति परिमाणमा जग्गा सट्टा भर्ना दिने के कति मुआब्जा दिने वनक्षेत्रबाट उठाइएका परिवारलाई के कति दिने इत्यादि सम्पूर्ण कार्यको सम्बन्धमा श्री ५ को सरकारको निर्णयार्थ पुनर्वास विभागले तत्काल पेश गर्ने ।

११. प्रत्येक आयोगले आ-आफ्नो क्षेत्रमा विद्यमान समस्याहरूको औचित्यपूर्ण र व्यावहारिक ढङ्गबाट समयबद्ध रूपमा समाधान गर्दै जाने उद्देश्यले लक्ष्य समेत निर्धारण गरी कार्यक्रम तयार गरी पेश गरी सो स्वीकृत भएपछि छुट्टा छुट्टै किसिमका कार्यविधिहरू अपनाई कार्य गर्न सक्नेछ र यसको लागि आवश्यक अधिकार चाहिएमा तत्काल श्री ५ को सरकारमा पेश गरी निकासामा एबमोजिम गर्न सक्नेछ ।

१२. उक्त दफा २ बमोजिम विशेष थप अधिकार एवं अन्य कुराको हकमा प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि कार्यवाही गर्ने तर हाललाई साबिक समितिले पाए सरह निम्न बमोजिमको कानून अनुसारको अधिकार आयोगको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने परिप्रेक्ष्यमा आयोगका अध्यक्षले प्रयोग गर्ने गरी प्रदान गर्ने ।

(५)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(घ) आयोगको काम र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने: आयोगको सचिवालयसम्बन्धी काम र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित क्षेत्रीय बसोवास कार्यालयको हुनेछ ।

(ङ) श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क: आयोगले श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क राख्दा वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयमार्फत राख्नु पर्नेछ ।

(च) आयोगको कार्यविधि र ठाउँ: (१) आयोगको कार्यविधि आयोग गठन भएको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित भई काम प्रारम्भ गरेको मितिले ६ महिनासम्म हुनेछ ।

(२) यस आयोगको कार्यक्षेत्र कोशी अञ्चलको मोरङ, सुनसरी जिल्लामा हुनेछ ।

सूचना ३

श्री ५ को सरकारले वनक्षेत्र सुदृढीकरणको लागि देहायबमोजिमको नवलपरासी जिल्ला वनक्षेत्र सुदृढीकरण उच्चस्तरीय आयोग गठन गरेको छ ।

(क) आयोगको गठनविधि

१. माननीय श्री जनकबहादुर शाह	- अध्यक्ष
२. श्री ५ को सरकारले तोकेको सह-सचिव वा अन्य अधिकृत कर्मचारी	- सदस्य
३. सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारी	- सदस्य
४. सम्बन्धित प्रमुख मालपोत अधिकृत सो नभएमा मालपोत अधिकृत	- सदस्य
५. सम्बन्धित जिल्ला वन नियन्त्रक	- सदस्य
६. प्रमुख नापी अधिकृत वा उपप्रमुख नापी अधिकृत	- सदस्य
७. नेपाल पुनर्वास कम्पनीका सम्बन्धित जिल्लास्थित आयोजना प्रमुख	- सदस्य
८. सम्बन्धित क्षेत्रीय बसोवास प्रशासक	- सदस्य-सचिव

(ख) आयोगले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित जिल्लाबाट राष्ट्रिय पञ्चायतमा प्रतिनिधित्व गर्ने माननीय सदस्यहरू, सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला पञ्चायत सभापति वा उप-सभापति, सम्बन्धित गाउँ पञ्चायतका प्रधान पञ्च वा उपप्रधान पञ्चलाई उपस्थित हुन आमन्त्रित गरिनेछ ।

(ग) काम, कर्तव्य, अधिकार: १. आयोगको काम, कर्तव्य, अधिकार सम्बन्धमा तत्काल आयोगले जिल्लामा गई तीन हप्ता विस्तृत रूपमा अध्ययन निरीक्षण समेत

(६)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

गरी चौथो हप्तामा निम्न अनुसार प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने । तर यस्तो प्रतिवेदन पेश २०३८ को लगतको आधारमा गर्ने, नयाँ लगत खडा नगर्ने ।

२. यसै साथ संलग्न उल्लिखित समस्याको अतिरिक्त अरु पनि थप वा भिन्न प्रकारको समस्या छ, छैन ।

३. सर्वप्रथम विस्थापित परिवारको समस्या समाधान गर्ने प्रसंगमा सट्टा भर्ना निम्ति छुट्याइएको मात्र जग्गा सट्टा भर्ना दिन पर्याप्त छ, छैन बुझी नपुग भएमा कहाँबाट प्राप्त गर्न सकिन्छ सो बुझ्ने र नयाँ जग्गा प्राप्त हुन नसकिने भएमा सट्टा भर्ना निम्ति के कति परिमाणसम्म जग्गा दिने र नपुग जग्गाको निम्ति के कुन दरले मुआब्जा दिने हो खुलाई पेश गर्ने ।

४. वन जङ्गलभित्र अतिक्रमण गरी अव्यवस्थित बसोवास गरी बस्ने परिवारलाई वनक्षेत्रभित्रबाट बाहिर निकालेपछि नबसाई नहुने परिवारको निम्ति बसाउन घरधुरीसम्मको कति जग्गा पहिले नै छुट्याइएको छ वा ऐलानी पर्ति छ र के कति दरले न्यूनतम परिमाणमा दिन सकिन्छ उल्लेख गर्ने र ऐलानी पर्ति जग्गामा भएको अतिक्रमणकारीहरूलाई हटाउने सम्बन्धमा पनि के कस्तो प्रक्रियाबाट गर्ने उल्लेख गर्ने ।

५. एकाको पूर्जा र अर्काको ढालफाँड वा जोतको सम्बन्धी समस्या के कति छन् र तिनीहरूको समस्या समाधान कुन तरीकाबाट गर्ने ?

६. अगाडिको आयोग वा समितिको निर्णय कार्यान्वयन गर्न बाँकीमा के कस्तो प्रक्रिया अपनाउने ?

७. वनक्षेत्र भए तापनि प्रतिदिन शहरीकरण हुँदै गएको क्षेत्रमा रहेको अव्यवस्थित बसोवासलाई तत्काल हटाउन पर्ने हो होइन एकीत गरी हटाउन नसकिने स्थिति भएमा वन सीमा सार्न लगाई प्रचलित मूल्यको रकम लिई दर्ता गर्ने बारे ठोस सुझाव दिने ।

८. उक्त बसोजिम काम कर्तव्य सम्पन्न गर्ने निम्न उल्लिखित अधिकारमा थप के कस्तो कानूनी अधिकार चाहिने हुन्छ प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

९. यसरी व्यवस्थित गरिने जग्गाको मोल तथा मालपोत उठाउने सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयसंग समेत परामर्श गरी आधारहरू (नर्मस) प्रस्तुत गर्ने ।

१०. आयोगबाट उपयुक्त बसोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सो अनुसार आवश्यक थप कानूनी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने तथा के कति परिमाणमा जग्गा सट्टा भर्ना दिने के कति मुआब्जा दिने वन क्षेत्रबाट उठाइएका परिवारलाई के

कति दिने इत्यादि सम्पूर्ण कार्यको सम्बन्धमा श्री ५ को सरकारको निर्णयार्थ पुनर्बास विभागले तत्काल पेश गर्ने ।

११. प्रत्येक आयोगले आ-आफ्नो क्षेत्रमा विद्यमान समस्याहरूको औचित्यपूर्ण र व्यावहारिक ढङ्गबाट समयबद्ध रूपमा समाधान गर्दै जाने उद्देश्यले लक्ष्य समेत निर्धारण गरी कार्यक्रम तयार गरी पेश गरी सो स्वीकृत भएपछि छुट्टा छुट्टै किसिमका कार्यविधिहरू अपनाई कार्य गर्न सक्नेछ र यसको लागि आवश्यक अधिकार चाहिएमा तत्काल श्री ५ को सरकारमा पेश गरी निकास भए बमोजिम गर्न सक्नेछ ।

१२. उक्त दफा २ बमोजिम विशेष थप अधिकार एवं अन्य कुराको हकमा प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि कार्यवाही गर्ने तर हाललाई साबिक समितिले पाए सरह निम्न बमोजिमको कानून अनुसारको अधिकार आयोगको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने परिप्रेक्ष्यमा आयोगका अध्यक्षले प्रयोग गर्ने गरी प्रदान गर्ने ।

(घ) आयोगको काम र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने: आयोगको सचिवालयसम्बन्धी काम र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित क्षेत्रीय बसोवास कार्यालयको हुनेछ ।

(ङ) श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क: आयोगले श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क राख्दा वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय मार्फत राख्नु पर्नेछ ।

(च) आयोगको कार्यविधि र ठाउँ: (१) आयोगको कार्यविधि आयोग गठन भएको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित भई काम प्रारम्भ गरेको मितिले ६ महिनासम्म हुनेछ ।

(२) यस आयोगको कार्यक्षेत्र लुम्बिनी अञ्चलको नवलपरासी जिल्लामा हुनेछ ।

सूचना ४

श्री ५ को सरकारले वनक्षेत्र सुदृढीकरणको लागि देहायबमोजिमको मकवानपुर, चितवन जिल्ला वनक्षेत्र सुदृढीकरण उच्चस्तरीय आयोग गठन गरेको छ ।

(क) आयोगको गठनविधि

१. माननीय श्री केशवबहादुर बुढाथोकी	- अध्यक्ष
२. श्री ५ को सरकारले तोकेको सह-सचिव वा अन्य अधिकृत कर्मचारी	- सदस्य
३. सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारी	- सदस्य

(८)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४. सम्बन्धित प्रमुख मालपोत अधिकृत सो नभएमा मालपोत अधिकृत – सदस्य
५. सम्बन्धित जिल्ला वन नियन्त्रक – सदस्य
६. प्रमुख नापी अधिकृत वा उपप्रमुख नापी अधिकृत – सदस्य
७. नेपाल पुनर्वास कम्पनीका सम्बन्धित जिल्लास्थित आयोजना प्रमुख – सदस्य
८. सम्बन्धित क्षेत्रीय बसोवास प्रशासक – सदस्य-सचिव

द्रष्टव्यः— जुन जिल्लाको समस्या विषयमा आयोग बस्दछ सोही जिल्लाको अधिकारीहरू आयोगको सदस्यको रूपमा रहनेछन् ।

(ख) आयोगले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित जिल्लाबाट राष्ट्रिय पञ्चायतमा प्रतिनिधित्व गर्ने माननीय सदस्यहरू, सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला पञ्चायत सभापति वा उप-सभापति, सम्बन्धित गाउँ पञ्चायतका प्रधान पञ्च वा उपप्रधान पञ्चलाई उपस्थित हुन आमन्त्रित गरिनेछ ।

(ग) काम, कर्तव्य, अधिकार: १. आयोगको काम, कर्तव्य, अधिकार सम्बन्धमा तत्काल आयोगले जिल्लामा गई तीन हप्ता विस्तृतरूपमा अध्ययन निरीक्षणसमेत गरी चौथो हप्तामा निम्नअनुसार प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने । तर यस्तो प्रतिवेदन पेश २०३८ को लगतको आधारमा गर्ने, नयाँ लगत खडा नगर्ने ।

२. यसै साथ संलग्न उल्लिखित समस्याको अतिरिक्त अरु पनि थप वा भिन्नै प्रकारको समस्या छ, छैन ।

३. सर्वप्रथम विस्थापित परिवारको समस्या समाधान गर्ने प्रसंगमा सट्टा भर्ना निम्ति छुट्याइएको मात्र जग्गा सट्टा भर्ना दिन पर्याप्त छ, छैन बुझी नपुग भएमा कहाँबाट प्राप्त गर्ने सकिन्छ सो बुझ्ने र नयाँ जग्गा प्राप्त हुन नसकिने भएमा सट्टा भर्ना निम्ति के कति परिमाणसम्म जग्गा दिने र नपुग जग्गाको निम्ति के कुन दरले मुआब्जा दिने हो खुलाई पेश गर्ने ।

४. वन जङ्गलभित्र अतिक्रमण गरी अव्यवस्थित बसोवास गरी बस्ने परिवारलाई वनक्षेत्रभित्रबाट बाहिर निकालेपछि नबसाई नहुने परिवारको निम्ति बसाउन घरधुरीसम्मको कति जग्गा पहिले नै छुट्याइएको छ वा ऐलानी पर्ति छ र के कति दरले न्यूनतम परिमाणमा दिन सकिन्छ उल्लेख गर्ने र ऐलानी पर्ति जग्गामा भएको अतिक्रमणकारीहरूलाई हटाउने सम्बन्धमा पनि के कस्तो प्रक्रियाबाट गर्ने उल्लेख गर्ने ।

५. एकाको पूर्जा र अर्काको ढालफाँड वा जोतको सम्बन्धी समस्या के कति छन् र तिनीहरूको समस्या समाधान कुन तरीकाबाट गर्ने ?

६८५

(६)

५७३

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६. अगाडिको आयोग वा समितिको निर्णय कार्यान्वयन गर्न बाँकीमा के कस्तो प्रक्रिया अपनाउने ?
७. वनक्षेत्र भए तापनि प्रतिदिन शहरीकरण हुँदै गएको क्षेत्रमा रहेको अव्यवस्थित बसोबासलाई तत्काल हटाउन पर्ने हो होइन एकीन गरी हटाउन नसकिने स्थिति भएमा वन सीमा सार्न लगाई प्रचलित मूल्यको रकम लिई दर्ता गर्ने बारे ठोस सुझाव दिने ।
८. उक्तबमोजिम काम कर्तव्य सम्पन्न गर्ने निम्न उल्लिखित अधिकारमा थप के कस्तो कानूनी अधिकार चाहिने हुन्छ प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
९. यसरी व्यवस्थित गरिने जग्गाको मोल तथा मालपोत उठाउने सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयसंग समेत परामर्श गरी आधारहरू (नर्मस) प्रस्तुत गर्ने ।
१०. आयोगबाट उपयुक्त बमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सो अनुसार आवश्यक थप कानूनी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने तथा के कति परिमाणमा जग्गा सट्टा भर्ना दिने के कति मुआब्जा दिने वनक्षेत्रबाट उठाइएका परिवारलाई के कति दिने इत्यादि सम्पूर्ण कार्यको सम्बन्धमा श्री ५ को सरकारको निर्णयार्थ पुनर्वासि विभागले तत्काल पेश गर्ने ।
११. प्रत्येक आयोगले आ-आफ्नो क्षेत्रमा विद्यमान समस्याहरूको औचित्यपूर्ण र व्यावहारिक ढङ्गबाट समयबद्ध रूपमा समाधान गर्दै जाने उद्देश्यले लक्ष्य समेत निर्धारण गरी कार्यक्रम तयार गरी पेश गरी सो स्वीकृत भएपछि छुट्टा छुट्टै किसिमका कार्यविधिहरू अपनाई कार्य गर्न सक्नेछ र यसको लागि आवश्यक अधिकार चाहिएमा तत्काल श्री ५ को सरकारमा पेश गरी निकास भए बमोजिम गर्न सक्नेछ ।
१२. उक्त दफा २ बमोजिम विशेष थप अधिकार एवं अन्य कुराको हकमा प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि कार्यवाही गर्ने तर हाललाई साविक समितिले पाए सरह निम्नबमोजिमको कानून अनुसारको अधिकार आयोगको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने परिप्रेक्ष्यमा आयोगका अध्यक्षले प्रयोग गर्ने गरी प्रदान गर्ने ।
- (घ) आयोगको काम र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने: आयोगको सचिवालयसम्बन्धी काम र निर्णय कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित क्षेत्रीय बसोबास कार्यालयको हुनेछ ।
- (ङ) श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क: आयोगले श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क राख्दा वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालयमार्फत् राख्नु पर्नेछ ।

(च) आयोगको कार्याविधि र ठाउँ : (१) आयोगको कार्याविधि आयोग गठन भएको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित भई काम प्रारम्भ गरेको मितिले ६ महिनासम्म हुनेछ ।

(२) यस आयोगको कार्यक्षेत्र नारायणी अञ्चलको भकवानपुर, चितवन जिल्लामा हुनेछ ।

सूचना ५

श्री ५ को सरकारले वनक्षेत्र सुदृढीकरणको लागि देहायबमोजिमको सर्लाही जिल्ला वनक्षेत्र सुदृढीकरण उच्चस्तरीय आयोग गठन गरेको छ ।

(क) आयोगको गठनविधि

१. माननीय श्री बालविक्रम शाह — अध्यक्ष
२. श्री ५ को सरकारले तोकेको सह-सचिव वा अन्य अधिकृत कर्मचारी — सदस्य
३. सम्बन्धित प्रमुख जिल्ला अधिकारी — सदस्य
४. सम्बन्धित प्रमुख मालपोत अधिकृत सो नभएमा मालपोत अधिकृत — सदस्य
५. सम्बन्धित जिल्ला वन नियन्त्रक — सदस्य
६. प्रमुख नापी अधिकृत वा उपप्रमुख नापी अधिकृत — सदस्य
७. नेपाल पुनर्वास कम्पनीका सम्बन्धित जिल्लास्थित आयोजना प्रमुख — सदस्य
८. सम्बन्धित क्षेत्रीय बसोवास प्रशासक — सदस्य-सचिव

(ख) आयोगले आवश्यक देखेमा सम्बन्धित जिल्लाबाट राष्ट्रिय पञ्चायतमा प्रतिनिधित्व गर्ने माननीय सदस्यहरू, सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला पञ्चायत सभापति वा उप-सभापति, सम्बन्धित गाउँ पञ्चायतका प्रधान पञ्च वा उपप्रधान पञ्चलाई उपस्थित हुन आमन्त्रित गरिनेछ ।

(ग) काम, कर्तव्य, अधिकार : १. आयोगको काम, कर्तव्य, अधिकार सम्बन्धमा तत्काल आयोगले जिल्लामा गई तीन हप्ता विस्तृतरूपमा अध्ययन निरीक्षण समेत गरी चौथो हप्तामा निम्नअनुसार प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने । तर यस्तो प्रतिवेदन पेश २०३८ को लगतको आधारमा गर्ने, नयाँ लगत खडा नगर्ने ।

२. यसै साथ संलग्न उल्लिखित समस्याको अतिरिक्त अरु पनि थप वा भिन्नै प्रकारको समस्या छ, छैन ।

३. सर्वप्रथम विस्थापित परिवारको समस्या समाधान गर्ने प्रसंगमा सट्टा भर्ना निम्ति छुट्याइएको मात्र जग्गा सट्टा भर्ना दिन पर्याप्त छ, छैन बुझी नपुग भएमा कहाँबाट प्राप्त गर्न सकिन्छ सो बुझ्ने र नयाँ जग्गा प्राप्त हुन नसकिने भएमा सट्टा भर्ना निम्ति के कति परिमाणसम्म जग्गा दिने र नपुग जग्गाको निम्ति के कुन दरले मुआब्जा दिने हो खुलाई पेश गर्ने ।
४. वन जङ्गलभित्र अतिक्रमण गरी अव्यवस्थित बसोवास गरी बस्ने परिवारलाई वनक्षेत्रभित्रबाट बाहिर निकाले पछि नबसाई नहुने परिवारको निम्ति बसाउन घरधुरीसम्मको कति जग्गा पहिले नै छुट्याइएको छ वा ऐलानी पर्ति छ र के कति दरले न्यूनतम परिमाणमा दिन सकिन्छ उल्लेख गर्ने र ऐलानी पर्ति जग्गामा भएको अतिक्रमणकारीहरूलाई हटाउने सम्बन्धमा पनि के कस्तो प्रक्रियाबाट गर्ने उल्लेख गर्ने ।
५. एकाको पूर्जा र अर्काको ढालफाँड वा जोतको सम्बन्धी समस्या के कति छन् र तिनीहरूको समस्या समाधान कुन तरीकाबाट गर्ने ?
६. अगाडिको आयोग वा समितिको निर्णय कार्यान्वयन गर्न बाँकीमा के कस्तो प्रक्रिया अपनाउने ?
७. वनक्षेत्र भए तापनि प्रतिदिन शहरीकरण हुँदै गएको क्षेत्रमा रहेको अव्यवस्थित बसोवासलाई तत्काल हटाउन पर्ने हो होइन एकीन गरी हटाउन नसकिने स्थिति भएमा वन सीमा सार्ने लगाई प्रचलित मूल्यको रकम लिई दर्ता गर्ने बारे ठोस सुझाव दिने ।
८. उक्त बमोजिम काम कर्तव्य सम्पन्न गर्ने निम्न उल्लिखित अधिकारमा थप के कस्तो कानूनी अधिकार चाहिने हुन्छ प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
९. यसरी व्यवस्थित गरिने जग्गाको मोल तथा मालपोत उठाउने सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयसंग समेत परामर्श गरी आधारहरू (नर्मस) प्रस्तुत गर्ने ।
१०. आयोगबाट उपयुक्त बमोजिमको प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि सो अनुसार आवश्यक थप कानूनी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने तथा के कति परिमाणमा जग्गा सट्टा भर्ना दिने के कति मुआब्जा दिने वनक्षेत्रबाट उठाइएका परिवारलाई के कति दिने इत्यादि सम्पूर्ण कार्यको सम्बन्धमा श्री ५ को सरकारको निर्णयार्थ पुनर्वास विभागले तत्काल पेश गर्ने ।
११. प्रत्येक आयोगले आ-आफ्नो क्षेत्रमा विद्यमान समस्याहरूको औचित्यपूर्ण र व्यावहारिक ढङ्गबाट समयबद्ध रूपमा समाधान गर्दै जाने उद्देश्यले लक्ष्य